

Františkovo slovo

č.24

Soucit, sdílení a eucharistie

Papež k 50 tisícům účastníků ministrantské pouti

František: Rodina je schopna odolat útokům manipulace světských mocností

Papež: Život byl dán, aby byl darován

Papež ke 30 tisícům italských skautů

Papež František pozdravil Nazaretské dílo

Náš vztah s Ježíšem buduje církev

Zasévat rozdělení není křesťanské, k církvi patří jednota

Návštěva otce Františka v Korei

Soucit, sdílení a eucharistie

Dobrý den, drazí bratři a sestry,

Tuto neděli nám evangelium prezentuje zázrak rozmnožení chleběů a ryb (Mt 14,13-21). Ježíš jej vykonal u břehů Galilejského jezera, na odlehlém místě, kam se vydal se svými učedníky poté, co se dozvěděli o smrti Jana Křtitele. Spolu s nimi však odešla spousta lidí a Ježíš, jakmile je uviděl, bylo mu jich líto a uzdravoval až do večera jejich nemocné. Učedníci znepokojení pokročilou hodinou mu navrhli, aby se rozloučil se zástupy, které by se tak mohly rozejít do vesnic a koupit si něco k jídlu. Ježíš však pokojně odpověděl: „Vy jim dejte jíst!“ (Mt14,16). Nechal si přinést pět chleběů a dvě ryby, požehnal je, začal lámat a rozdávat učedníkům, kteří roznášeli chléb lidem. Všichni se dosyta najedli a ještě zbylo!

V této události můžeme zaznamenat tři poselství. Prvním je *jesoucit*. Uprostřed zástupu, který obklopuje Ježíše a takříkajíc „mu nedá pokoje“, nereaguje Ježíš podrážděně, neříká: „Už se mi ti lidé protiví.“ Nikoli. Je mu jich líto, protože ví, že jej nehledají ze zvědavosti, ale potřebují jej. Avšak pozor: soucit, který zakouší Ježíš, není pouhou útrpností. Je něčím víc. Je soucitem čili ztotožněním se s utrpením druhých do té míry, že jej bere na sebe. Takový je Ježíš: trpí spolu s námi. Trpí s námi, trpí pro nás. A znamením tohoto soucitu jsou četná uzdravení, která vykonal. Ježíš nás učí, abychom potřebám chudých dávali přednost před těmi svými. Naše, byť legitimní požadavky, nebudou nikdy tak urgentní jako požadavky těch, kteří jsou v nouzi a kterým se nedostává to, co je nutné k životu. Často mluvíme o chudých, ale když tak mluvíme, opravdu pocítujeme, že onen muž, žena či děti nemají to, co je k životu *nezbytné*? Že nemají co jíst, do čeho se obléci, chybí jim léky? Děti nemají možnost jít do školy. Proto naše požadavky, ač legitimní, nikdy nebudou tak urgentní jako požadavky těch, kterým chybí, co je nutné k životu.

Druhým poselstvím je *sdílení*. První je soucit, který zakoušel Ježíš, a sdílení. Je užitečné porovnat reakci učedníků vzhledem k unaveným a hladovým lidem a Ježíšovu reakci. Jsou odlišné. Učedníci si myslí, že bude lépe poslat je pryč, aby si mohli opatřit jídlo. Ježíš však říká: dejte jim najíst vy. Dvě odlišné reakce, které odrážejí dvě protichůdné logiky. Učedníci usuzují světsky, tedy každý se má postarat sám o sebe. Jako by říkali: „Zařídte se sami“. Ježíš usuzuje Boží logikou, která spočívá ve sdílení. Kolikrát jen se otáčíme na druhou stranu, abychom neviděli bratry v nouzi! A tento odvrácený pohled je jen *kultivovaný* způsob, jakým v rukavičkách konstatujeme: „Zařídte se sami!“. A to není Ježíšův způsob, to je sobectví. Kdyby poslal zástupy pryč, mnozí lidé by zůstali bez jídla. Oněch pár chleběů a ryb, sdílených a požehnaných Bohem, však stačilo všem. A pozor: nejedná se o nějakou magii. Je to znamení! Znamení, které vybízí k víře v Boha, prozíravého Otce, který nás neoponechá bez „našeho vezdejšího chleba“, pokud se o něj budeme umět dělit s ostatními jako bratři!

Soucit, sdílení. Třetím poselstvím zázraku rozmnožení chleběů je předpověď *eucharistie*. Je to patrné v Ježíšových gestech, když „požehnal, lámal a dával“ (v. 19) chléb lidu. Stejně gesto Ježíš vykonal při Poslední večeři, kdy ustanovil věčnou památku své výkupné oběti. V eucharistii Ježíš nedává jakýkoli chléb, ale chléb věčného života, dává Sebe sama, z lásky k nám se dává Otcí. My však musíme přistupovat k eucharistii s Ježíšovými pocity, tedy se soucitem, s Ježíšovou vůlí po sdílení. Kdo přistupuje k eucharistii, aniž by soucítil a sdílel se s potřebnými, nebude zadobře s Ježíšem.

Soucit, sdílení, eucharistie. To je cesta, kterou nám ukazuje Ježíš v tomto evangeliu. Tato cesta nás vede k bratrskému přístupu k potřebám tohoto světa, ale přivede nás za tento svět, protože vychází od Boha Otce a vrací se k Němu. Panna Maria, Matka božské Prozřetelnosti kéž nás na této cestě provází.

Zprávy

5.8.2014

Papež k 50 tisícům účastníků ministrantské pouti

Petrův nástupce zahájil v 18h na Svatopetrském náměstí bohoslužbu nešpor z dnešní liturgické památky posvěcení římské baziliky Panny Marie, během níž pronesl krátké kázání v němčině:

„Slova svatého Pavla, která jsme slyšeli, jsou z listu Galaťanům (4,4-7) a vzbuzují naši pozornost. Naplnil se čas. Bůh nyní jedná rázně. Co chtěl lidem sdělit již od počátku a činil tak prostřednictvím proroků, uskutečňuje nyní zjevným znamením. Bůh nám ukazuje, že je dobrý Otec. Jak? Vtělením svého Syna, který se stal jedním z nás. Skrze tohoto konkrétního člověka jménem Ježíš můžeme chápat, co opravdu Bůh zamýšlí. Chce, aby lidé byli svobodní a vždycky cítili, že jsou chráněni dobrým Otcem jako děti. Pro uskutečnění tohoto plánu, potřeboval Bůh pouze jednoho člověka. Potřeboval ženu, matku, která tohoto Syna přivede na svět. Je to Panna Maria, kterou ctíme slavením těchto nešpor. Maria byla naprosto svobodná. Ve své svobodě přitakala. Na vždycky vykonala dobro. Posloužila tak Bohu a lidem. Napodobujme její příklad, chceme-li vědět, co Bůh očekává od svých dětí, od nás.“

Papež František odpověděl na všechny otázky souhrnně v italské promluvě, která byla simultánně tlumočena do němčiny a kterou přinášíme:

*„Drazí ministranti,
Děkuji za návštěvu. Chtěl bych vám nabídnout pár podnětů k zamyšlení na základě otázek, které mi položili vaši reprezentanti.*

Ptáte se, co můžete udělat pro to, abyste byli v církvi více protagonisty a co očekává křesťanské společenství od ministrantů. Mějme především na mysli, že svět potřebuje lidi, kteří dosvědčují druhým, že je má rád Bůh, který je naším Otcem. Ve

společnosti mají všichni jednotlivci za úkol dát se do služeb obecného dobra, nabízet to, co je k životu nezbytné: pokrm, oděv, lékařskou péči, vzdělání, informace, spravedlnost... My, Pánovi učedníci máme jedno poslání navíc, totiž přivádět Ježíšovu lásku. A v tomto poslání máte vy, drazí mladí, zvláštní roli: jste povoláni mluvit o Ježíši se svými vrstevníky nejenom uvnitř svých farních společenství nebo svých sdružení, ale zejména navenek. Toto je závazek, který přísluší zejména vám, protože s vaší odvahou, nadšením, spontaneitou a snadností kontaktu můžete jednodušeji oslovit mysl a srdce těch, kteří jsou daleko od Pána. Mnoho chlapců a děvčat vašeho věku velice potřebuje někoho, kdo by jim svým životem sdělil, že Ježíš nás zná, má nás rád, odpouští nám, sdílí s námi naše těžkosti a podpírá nás svojí milostí.

Abychom však mohli mluvit o Ježíši s ostatními, je třeba Jej poznat a mít rád, učinit s Ním zkušenost v modlitbě, nasloucháním Jeho slova. To vám usnadňuje vaše liturgická služba, která umožňuje, abyste byli nablízku Ježíši, který je Slovem a Chlebem života. Dám vám jednu radu: evangelium, které slyšíte v liturgii, čtete také osobně, ve tichosti, a uvádějte jej do svého života. Umožní vám to Kristovu lásku, které se vám dostává ve svatém přijímání. Pán volá každého z vás, abyste pracovali na jeho poli; volá vás, abyste v Jeho církvi byli radostnými protagonisty ochotnými sdílet se svými přáteli to, co vám dává On, zejména Jeho milosrdenství.

Chápu vaši nesnáz, jak skloubit ministrantský závazek s ostatními aktivitami, které jsou nezbytné pro váš lidský a kulturní růst. Je třeba si věci trochu zorganizovat a vyváženě naplánovat... To však vy jako Němci umíte dobře! Náš život je tvořen časem a čas je darem Božím a proto je třeba jej využívat ke skutkům dobrým a užitečným. Mnozí mladí možná ztrácejí příliš času s jalovostmi: chatováním na internetu nebo mobilu, u televizních seriálů, s produkty technologického pokroku, které by měly zjednodušovat a zkvalitňovat život a namísto toho někdy odvádějí pozornost od toho, co je skutečně důležité. Mezi mnoha věcmi, kterých je v každodenní rutině zapotřebí, by jednou z priorit měla být vzpomínka na našeho Stvořitele, který nám dává život, má nás rád a provází nás na naší cestě.

Právě proto, že nás stvořil Bůh ke svému obrazu, dostali jsme od Něho také onen velký dar, kterým je svoboda. Pokud však svoboda není uplatňována dobře, může nás zavést daleko od Boha a připravit nás o důstojnost, kterou nám propůjčil. K tomu je jak ve společnosti, tak v církvi zapotřebí ukazatelů, směrnic a také pravidel, které nám pomáhají konat vůli Boží a tak žít podle vlastní lidské důstojnosti jako Boží děti. Není-li svoboda utvářena evangeliem, je přetvořena v otroctví, v otroctví hříchu. Naši prarodiče, Adam a Eva, se odchyli od vůle Boží a upadli do hříchu, tedy špatného uplatňování svobody. Drazí chlapci a děvčata, neužívejte svoji svobodu špatně! Nepromarněte obrovskou důstojnost dětí Božích, která vám byla darována. Budete-li následovat Ježíše a Jeho evangelium, rozvine se vaše svoboda jako květ a přinese dobré a hojné plody a naleznete autentickou svobodu, protože Bůh z nás chce mít muže a ženy plně šťastné a realizované. Jedině přilnutím k vůli Boží můžeme konat dobro a být světlem světa a soli země!

Panna Maria, která se považovala ze „služebnici Páně“ (Lk 1,38) ať je vám ve službě Bohu vzorem. Ta, která je naší Matkou, ať vám pomáhá být v církvi a ve společnosti protagonisty dobra a tvůrci pokoje, chlapci a děvčaty plnými naděje a odvahy.“

Řekl papež František více než 50 tisícům účastníků pouti ministrantů z německy mluvících zemí. V samotném závěru pak Svätý otec pozdravil osobně všechny hendikepované účastníky poutě.

Zprávy

6.8.2014

František: Rodina je schopna odolat útokům manipulace světských mocností

Vatikán. Papež František zaslal list účastníkům prvního latinskoamerického kongresu o pastoraci rodin, který se v těchto dnech (4.-9.srpna) koná v Panamě z iniciativy Rady latinskoamerických biskupských konferencí (CELAM). Kongres byl uspořádán v souvislosti s blížící se biskupskou synodou o rodině, která proběhne na podzim ve Vatikánu.

Petrův nástupce vítá zmíněnou iniciativu na podporu „hodnoty, která je u našich národů tak drahá a důležitá. Co je to rodina?“ – táže papež a pokračuje:

„I přes její trýznivé problémy a naléhavé potřeby je rodina »centrem lásky«, kde kraluje zákon úcty a sdílení a které je schopno odolat útokům manipulace a vlády světských »center moci«. V rodinném krbu se člověk přirozeně a harmonicky integruje do lidské skupiny a překonává falešnou opozici mezi jednotlivcem a společností. V lůně rodiny nikdo není skartován: starému člověku i dítěti se dostává přijetí. Kultura setkání a dialogu, otevřenost solidaritě a transcenci mají v rodině svoji kolébku.

Proto je rodina „společenským bohatstvím“ (Caritas in veritate, 44). V této souvislosti bych rád zdůraznil dvojí zásadní přínos: stabilitu a plodnost. Vztahy založené na věrné doživotní lásce jako jsou manželství, otcovství, synovství či bratrství si každý osvojuje a žije v rodině. Formují-li tyto vztahy nosné pletivo lidské společnosti, dávají jí soudržnost a konzistenci. Nelze totiž být součástí lidu, vnímat bližního, brát ohled na vzdálené a méně obdařené, pokud byly v srdci člověka porušeny tyto základní vztahy, které obdarovávají člověka bezpečím v otevřenosti vůči druhým.

Za druhé – pokračuje papež – je rodinná láska plodná, a to nejenom tím, že rodí nový život, ale také proto, že rozšiřuje životní horizont a rodí nový svět; umožňuje nám proti vši beznaději a všem ztroskotáním věřit, že toto soužití založené na úctě a důvěře je možné. Ve srovnání s materialistickým viděním světa, rodina neredukuje člověka na sterlní prospěch, ale sjednocuje jeho nehlubší touhy.

Nakonec bych rád řekl – čtete dále v papežově listu – že díky nosné zkušenosti rodinné lásky člověk roste v otevřenosti vůči Bohu jakožto Otci. Proto dokument z Aparecidy uvádí, že rodinu netřeba považovat za pouhý předmět evangelizace, nýbrž také za evangelizační činitel (srov. 432,435). Zračí se v ní obraz Boha, který je ve svém nehlubším tajemství rodinou a tak umožňuje

spatřovat v lidské lásce znamení a přítomnost božské lásky (Lumen fidei, 52). V rodině se víra mísí s mateřským mlékem. Například ono prosté a spontánní gesto prosby o požehnání uchováající se u mnoha našich národů dokonale vyjadřuje biblické přesvědčení, že se Boží požehnání předává z otce na syna.

S ohledem na to, že rodinná láska zušlechťuje všechno, co člověk koná, a dává mu hodnotu navíc, je důležité povzbuzovat rodiny k pěstování zdravých vztahů mezi jednotlivými členy, aby si mezi sebou dovedli říkat „odpusť“, „děkuji“ a „prosím“ a obracet se k Bohu krásným jménem „Otče“.

Kéž Naše Paní z Guadalupe - píše papež v závěru svého listu - vyprosí u Boha hojnost požehnání rodinám Ameriky a dodá jí zárodky života, svornosti a pevné víry živěné evangeliem a dobrými skutky. A prosím vás, modlete se za mne, neboť toho mám zapotřebí,

končí František svojí obvyklou, ale nikoli formální prosbou list adresovaný účastníkům latinskoamerického kongresu o pastoraci rodin v Panamě.

Zprávy

9.8.2014

Papež: Život byl dán, aby byl darován

Vatikán/Argentina. Papež František poskytl telefonické interview farnímu rozhlasu Panny Marie Karmelské v Argentině.

Jednalo se o přímý vstup do živého vysílání a uskutečnil se těsně po poledni tamního času. V Římě bylo půl šesté večer. Farnost Panny Marie Karmelské je v Campo Gallo, což je obec v argentinské provincii Santiago del Estero, a leží asi 1200 kilometrů na sever od Buenos Aires. Má přibližně 6 tisíc obyvatel, kteří žijí na ploše 500 kilometrů čtverečných. Rozhovor vedl tamější farář o. Joaquin Giangreco, proběhl zcela volně bez předem připravených otázek a trval necelou půl hodinu.

Přinášíme většinu odpovědí papeže Františka, který nejprve pozdravil všechny posluchače a farníky a vyjádřil potěšení z toho, že je může oslovit. První otázka o. Giangreca se týkala tamější lidové zbožnosti:

„Jsem velice silně přesvědčen o tom, že náš lid se nemýlí a klaní se Bohu, Otcí i Synu i Duchu svatému. Klaní se Bohu! Spolu s adorací Boha však ví, že Ježíš nám zanechal svoji panenskou Matku, aby nás vedla. Náš lid neadoruje Panenskou Matku, miluje ji a ctí jako všichni milujeme a ctíme svoji maminku. Lid ví, že Ona nás vede z nebe. Náš lid se klaní Bohu, jemuž jedinému je třeba se klanět a tím, že se klaní Ježíši Kristu, dává se vést Matkou. To je jádro latinskoamerické lidové zbožnosti. Náš lid není sirotkem, náš lid má Matku! To nejcennější z mariánské úcty, která není adorací, je právě tato dětská láska k matce. Tento lid se schází, aby se klaněl Bohu a připomínal si Matku. To je jádro. Dítě bez matky má zmrzačenou duši a lid bez matky je osiřelý, osamocený, vyprahlý, bez idejí a bez něhy, kterou dává jediné matka. V naší lidové zbožnosti jde tedy pospolu obojí: adorace Boha, Otce i Syna i Ducha svatého, kterému jedinému se klaníme, a cit, úcta, která není klaněním, vůči naší Matce, protože nejsme sirotci, máme Matku!“

Potom o. Giangreco nastínil životní těžkosti farnosti Campo Gallo, kam odešel sloužit spolu s dalším knězem z hlavního města Argentiny:

„Každý má svoji roli, práci, kterou koná, povolání. Vás dva Bůh povolal, abyste opustili svoje rodiny i město Buenos Aires, které je tak krásné, a abyste sloužili tamějšímu lidu. A spolu s vámi jsou mnozí, kteří žijí možná daleko, ale chtějí být s vámi. Těmto lidem děkuji. Církev se drží zbožností věřících. Církev je nesena modlitbou, mší, eucharistií. A lidé, kteří se modlí, přicházejí na mši, přistupují ke svatému přijímání jsou těmi, kteří tuto farnost nesou. Jim patří můj dík. Děkuji také těm, kteří jsou v nouzi a nemají peníze, aby je darovali vám. Těmto lidem patří moje sympatie. Není důležité kolik vám přispějí, důležité je, že vám pomáhají, hledí na vás a ptají se, jak mohou pomoci těmto dvěma kněžím, kteří jsou tak daleko od Buenos Aires. Tyto lidi, muži i ženy od srdce zdravím a děkuji jim. Chci se ještě zmínit zejména o dvou typech lidí, na které se Ježíš dívá s láskou: babičky, dědečky a děti. Tolik babiček a dědečků se za vás modlí a podílejí se na práci svého lidu. Jim chci také vyjádřit své sympatie a svoji vděčnost spolu s modlitbou.“

Potom argentinský farář připomněl svoji návštěvu v Římě z února tohoto roku, přiblížil nedávnou farní pouť do jedné mariánské svatyně v okolí a vznesl otázku týkající se chápání církve:

„Poutník je obrazem toho, čím je církev. Církev je poutnice. Ježíš založil církev na cestě, putující církev. Stojí-li církev bez hnutí, přestává být církví a stává se občanským sdružením. Církev je církví, která vychází ven, dvojím směrem: ven k Bohu, klaněním se Bohu a modlitbou, a ven k bratřím poskytnout jim pomoc, doprovázet je a prokazovat skutky milosrdenství, jak nás to učil sám Ježíš. Mluví o tom 25. kapitola Matouše. Poutník, který přichází do chrámu ke slávě Boží, klanět se Bohu a ctít Matku, má stejné povolání putovat, jako jej má církev. Kéž naše církev na cestě nikdy neochabuje! Cestou totiž nacházíme smysl, který Pán od svého lidu požaduje, totiž putující lid. Pokud se křesťanské společenství zastaví, stane se to, co se stane se stojatou vodou: zkaží se. Když společenství neputuje a to nejenom pěšky po svých, ale také srdcem, protože kdo nemá srdce vycházející ze sebe, nemá srdce putující a nechodí se ani klanět Bohu a tím méně chodí pomáhat bratřím. Taková církev skomírá a je třeba ji okamžitě resuscitovat! Takto ať všichni, kdo pracují na zvelebení Božího domu, který je místem putování, vědí, že je symbolem putující církve. Pouť, kterou konáte jednou za rok, musíte konat každý den ve všedním životě. Pouť k Bohu, kterému se klaníme; pouť k naší Matce a Panně, kterou ctíme a milujeme a pouť k lidem, abychom pomáhali svému lidu v jeho potřebách.“

Farář z Campo Gallo pak nanesl téma jednoty věřících ve farnosti:

„Vždycky je nutné zasazovat se o jednotu. Ke střetům bude docházet vždycky, vždycky budou rozdělení. Důležité je nenechat je přerůst a umožni jejich bratrské řešení. A když je nelze vyřešit mezi bratry, je třeba o nich mluvit, ale s Bohem. Netřeba nikoho z nás očerňovat. Největší škodu církvi, národu a lidu působí destruktivní kritika, totiž vzájemné očerňování. To není křesťanské!“

Nedostatek kněží bylo téma další papežovy odpovědi na otázku argentinského faráře pro farní Rádio Panny Marie Karmelské v Campo Gallo:

„Řeknu vám totéž, co Ježíš: „Modlete se, aby Pán poslal pastýře.“ Srdce Boží není indiferentní vůči prosbám svého lidu. Proste Pána, aby poslal pastýře. A mladým říkám, aby neměli strach, když pocítí Ježíšovo povolání. Ať pohlédnou na dobro, které mohou vykonat, veškerou útěchu, kterou mohou přinést, na celé poselství, které mohou předávat, a ať nemají strach. Život je dán, aby byl žit a nikoli pozorován. Ježíš říká: „Kdo chce svůj život zachovat, nakonec jej ztratí.“ Život je dán, aby byl darován. Tak se stane plodným. Cítí-li někdo, že jej Bůh volá, aby svůj život věnoval kněžství, ať se nebojí. Je třeba sázet na velké věci, nikoli na drobnosti. Cítí-li však někdo, že jej Bůh volá, aby založil rodinu, ať je to rodina křesťanská, velká a krásná s mnoha dětmi, které nesou vpřed víru.“

V samotné závěru farář ponechal na papeži, aby řekl na rozloučenou, co má na srdci:

„Všechny vás zdravím. Připomínám jednoduše toto: Ježíš je velmi dobrý, Ježíš nás miluje, Bůh nás miluje. Bůh nás očekává vždycky. Bůh nikdy nechabuje v odpuštění. Jenom musíme být pokorní a o odpuštění prosit a tak postupovat vpřed. Bůh nás stvořil, abychom byli šťastní a provází nás. Když prožíváme těžké chvíle, kříže a bolesti, On je prožil před námi a v srdci nás chápe. Prosím Pána, aby všem, kdo nás poslouchají hojně žehnal, dodal sílu, sílu žít a bojovat, a aby nám dal odvahu nenechat si ukrást naději, ale zejména, aby dodal něhu a úsměv. Kéž vám žehná Všemohoucí Bůh, Otec i Syn i Duch svatý, a zůstává s vámi na vždy.“

Loučil se papež František v přímém telefonním vstupu s posluchači rozhlasového vysílání farního Rádía Panny Marie Karmelské v argentinské vesnici Campo Gallo.

Zprávy

11.8.2014

Papež ke 30 tisícům italských skautů

Vatikán. Včera před polednem papež František oslovil telefonicky 30 tisíc italských skautů, kteří tábořili na San Rossore nedaleko Pisy. Šlo o národní sraz skautského sdružení AGESCI, jehož motto znělo: Cestou odvahy směrem do budoucna. Papež oslovil účastníky na závěr mše svaté, kterou sloužil předseda Italské biskupské konference kardinál Angelo Bagnasco.

„Srdečně vás zdravím. Mám radost z vašeho setkání a je mi líto, že jsem nemohl přijet. (bouřlivý potlesk) Tak vás alespoň takto a s velkými sympatiemi zdravím. Přeji vám, aby ony cesty odvahy, které směřují do budoucna, přinesly velký užitek. Odvaha - to je ctnost a postoj mladých. Svět potřebuje odvážnou a nikoli bázlivou mládež. Mládež, která je v pohybu, na cestě a nestojí nečinně. (potlesk) S mládeží, která by stála na místě, bychom nikam nedošli. Je zapotřebí mladých, kteří před sebou mají horizont a nikoli mladé, kteří jsou v důchodu. Je smutné vidět mladého člověka jako důchodce. Mladý musí jít vpřed cestou odvahy. Jděte tedy kupředu. Vaším vítězstvím bude práce, kterou přispějete ke změně světa k lepšímu. Víím, že jste rozjímali o Apokalypse a přemýšleli o Novém městě. Vaším úkolem je tvořit nové město. Stále vpřed k novému městu: pravdě, dobrotě a kráse, které nám daroval Pán. Drazí mladí, drazí chlapi a děvčata, zdravím vás odtud a přeji to nejlepší. Nemějte strach, nenechte si ukrást naději. Život je váš! Je váš, abyste jej nechali rozkvést a přinesli plody všem. Lidstvo se na nás dívá a dívá se také na vás, kteří jste na cestě odvahy. A pamatujte: důchod přichází až v 65 letech. Mladý člověk nesmí do důchodu nikdy. Musí se odvážně ubírat vpřed. Modlím se za vás. Pán ať vám žehná. A modlete se prosím také za mne. (potlesk)“

Zprávy

21.8.2014

Papež František pozdravil Nazaretské dílo

Vatikán. V rodinném duchu se neslo včerejší večerní setkání v Domu svaté Marty, při kterém Petrův nástupce pozdravil členy italské asociace „Nazaretské dílo“ (*Opera di Nazareth*). Toto laické sdružení vzniklo v šedesátých letech minulého století v převážně levicové střední Itálii zásluhou profesora Giovanniho Rivy. Absolvent milánské Katolické univerzity spolupracoval se svým přítelem Otcem Luigim Giussanim na založení jiného laického hnutí, *Comunione e Liberazione*. Svou duchovní zkušenost z kroužků studentské mládeže pak zhodnotil ve svém vlastním směřování.

„Dějiny Nazaretského díla poznamenala dvě hlediska“, prohlásil **papež František** při včerejším setkání. Prvním je „objevení Ježíše jako Cesty, která vede člověka k Otci“.

„Ježíš je pro každého člověka otevřenou cestou, vedoucí k setkání s Bohem. Skrze Ježíše nastolujeme vztah k Bohu a vstupujeme s Ním do společenství. Sami sebe plně nacházíme právě tehdy, když se plně stáváme dětmi našeho Otce. Děje se to díky Ježíši, který právě proto zemřel na kříži.“

„Nazaretské dílo“ dnes čítá asi pět set členů a působí v sedmnácti zemích tří světadílů. Jeho charitativní, misionářská a apoštolská práce však dosahuje nejméně pěti tisíc lidí. Rozvoj tohoto sdružení podle papeže Františka vždy doprovázela radost.

"Když člověk objevuje Ježíše jako cestu, vstupuje do jeho života radost. Přichází nastálo a zapouští v nás natolik hluboké kořeny, že nás o ni nikdo nemůže připravit, jak to Pán slíbil. Tato radost Kristových učedníků se mění ve svědectví, tedy v apoštolát a misijního ducha."

Bez Ježíše Krista je člověk méně člověkem – tato slova vystihují identitu Nazaretského díla. Jeho členové se proto snaží vnášet Krista do každodenního prostředí, aby Jej každý člověk mohl potkat.

"Děláte to diskrétně, pokorně a prostě – tedy v nazaretském duchu – v prostředí, kde žijete a pracujete, zejména pak na univerzitách. Povzbuzuji vás ve vaší práci a děkuji vám za dobro, které jste s Boží milostí už vykonali."

Svatý otec

Angelus

24.8.2014

Náš vztah s Ježíšem buduje církev

Drazí bratři a sestry, dobrý den.

V evangeliu dnešní neděle (Mt 13,13–20) slyšíme slavný úryvek, který je středem vyprávění evangelisty Matouše. Šimon v něm jménem Dvanácti (apoštolů) vyznává svou víru v Ježíše jako Mesiáše - Krista, Syna živého Boha; a Ježíš ho pro tuto jeho víru nazývá blahoslaveným, protože v ní rozeznává zvláštní dar Boha Otce. Proto mu říká: „Ty jsi Petr – Skála – a na té skále zbuduji svou církev.“

Zastavme se na chvíli u tohoto bodu, u skutečnosti, že Ježíš dává Šimonovi nové jméno Petr, které v Ježíšově řeči zní *Kefa* a znamená „skála“. V Bibli je tento pojem „skála“ přisuzován Bohu. Ježíš ho ale dává Petrovi, a sice nikoliv pro jeho kvality nebo pro jeho lidské zásluhy, nýbrž pro jeho upřímnou a zdravou víru, kterou dostal shůry.

Ježíš cítí ve svém srdci velkou radost, protože v Šimonovi rozeznává dílo Boží ruky, činnost Ducha svatého. Poznává, že Bůh Otec dal Šimonovi víru, která je hodná důvěry, na které bude Ježíš moci zbudovat svou církev, tedy společenství (svých učedníků), kterým jsme my všichni. Ježíš má v úmyslu dát církvi svůj život, církvi jako lidu, který se nezakládá na (rodovém) původu, ale na víře, přesněji řečeno na vztahu s Ním, na vztahu lásky a důvěry. Náš vztah s Ježíšem buduje církev. Aby uvedl do života svou církev, potřebuje Ježíš najít ve svých učednících pevnou víru, spolehlivou a hodnou důvěry. To je to, co si potřebuje ověřit v daném okamžiku své cesty.

Pán Ježíš má na mysli obraz stavby, obraz společenství jako budovy. To je důvod, proč, když slyší Šimonovo vyznání víry, mu dává jméno, které znamená „skála“ – odhaluje tak záměr zbudovat svou církev na této víře.

Bratři a sestry, to co se jedinečným způsobem přihodilo svatému Petrovi, to se odehrává také v každém křesťanovi, v němž zraje upřímná víra v Ježíše Krista, Syna živého Boha. Dnešní evangelium se táže také každého z nás. Jak jsi na tom se svou vírou? Každý si odpovíme ve svém srdci, jaká je naše víra. Najde Ježíš naše srdce pevné jako skálu, nebo najde srdce písčité, tedy pochybné, nedůvěřivé a nevěřící? Bude dobře, když se nad tím dnes zamyslíme. Jde o to, zda Pán nalezne v našem srdci víru, která je, neříkám dokonalá, ale upřímná a ryzí. Pak může také v nás uvidět živé kameny, ze kterých chce vybudovat své společenství. Základním kamenem tohoto společenství je Kristus, kamenem nárožním a jedinečným. Petr je ze své strany kamenem ve smyslu viditelné opory jednoty církve; ale i každý pokřtěný je povolán, aby věnoval Ježíši svou víru, (sice) ubohou, ale upřímnou, aby On se ujal pokračování v budování své církve v každé části dnešního světa.

Také v dnešní době se mnozí lidé domnívají, že Ježíš je velký prorok, moudrý učitel, příklad spravedlivého člověka... A také dnes se Ježíš ptá svých učedníků, tedy nás všech: „Ale za koho mě pokládáte vy?“ Co mu odpovíme? Zamysleme se nad tím. A zejména v modlitbě prosme Boha Otce, na přímluvu Panny Marie, aby nám dal milost odpovědět mu s upřímným srdcem: „Ty jsi Kristus, Mesiáš, Syn živého Boha.“ Toto je vyznání víry, skutečné *credo*. Společně je třikrát opakujeme: „Ty jsi Kristus, Syn živého Boha.“

Svatý otec

Generální audience

27.8.2014

Zasévat rozdělení není křesťanské, k církvi patří jednota

Dobrý den, drazí bratři a sestry.

Pokaždé když obnovujeme naše vyznání víry a recitujeme *Credo*, vyznáváme, že církev je „jedna“ a je „svatá“. Je *jedna*, protože má svůj původ v Trojjediném Bohu, který je tajemstvím jednoty a plného společenství. Církev je také *svatá*, protože je založena na Ježíši Kristu, je ožívována jeho Svatým duchem, je zahrnována jeho láskou a spásou. Avšak ačkoliv je svatá, je zároveň složena z hříšníků – nás všech, kdo každý den zakoušíme vlastní křehkost a vlastní ubohost. Tato víra, kterou vyznáváme, nás nutí k obrácení, k odvaze usilovat o jednotu a svatost každý den znovu, a pokud nejsme jednotní a nejsme svatí, je to proto, že nejsme věrni Ježíši. Ale on, Ježíš, nás nenechává samotné, neopouští svou církev! On kráčí s námi, On nám rozumí. Rozumí

naším slabostem, našim hříchům, odpouští nám – stále (přece) potřebujeme zažívat odpuštění, nemám pravdu? Ale on je stále s námi a pomáhá nám, abychom byli méně hříšníky, a více svatými a ve vzájemné jednotě.

1. První útěchu (v našem úsilí) nám dává skutečnost, že se Ježíš *tolik modlil za jednotu učedníků*. To je ona (známá) modlitba při Poslední večeři, kdy Ježíš prosil: „Otče, ať jsou jedno.“ Prosil za jednotu. A právě v bezprostřední chvíli utrpení, když se chystal obětovat za nás svůj život. Jsme vybízeni, abychom o tom stále znovu četli a rozjímali v jednom z nejsilnějších a nejdojemnějších textů Janova evangelia, v sedmnácté kapitole (srov. vv. 11.21-23). Jak je krásné vědět, že Pán (Ježíš) těsně před svou smrtí se nestaral o sebe, ale myslel na nás! A ve svém sklíčeném rozhovoru s Otcem prosil právě o to, abychom byli jedno s Ním i mezi sebou. Právě těmito slovy se Ježíš stal naším přímluvcem u Otce, abychom i my mohli vstoupit do plného společenství lásky s Ním; zároveň nám tato slova zanechává jako svůj duchovní odkaz, aby jednota byla stále více rozlišujícím znakem našich křesťanských společenství a nejkrásnější odpovědí každému, kdo se ptá po důvodech naší naděje (srov. 1 Pt 3,15). Jednota.

2. „Ať jsou všichni jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal (Jan17,21).“ Od počátku se církev snažila uskutečnit tento záměr, který Ježíši tolik leží na srdci. Skutky apoštolů nám připomínají, že první křesťané se dali poznat podle toho, že měli „jedno srdce a jednu duši“ (Sk 4, 32); apoštol Pavel pak vybízel své komunity k tomu, aby nezapomínaly, že (křtem) tvoří dohromady „jedno tělo“ (1 Kor 12,13). Zkušenost nám ale říká, že *existuje mnoho hříchů proti jednotě*. Nemyslím pouze na schizmata, ale na nedostatky, které jsou velmi obvyklé v našich společenstvích, na „farní“ hříchy v našich farnostech. Je smutné, že naše farnosti, které jsou povolány, aby byly místem vzájemného sdílení a společenství, jsou občas poznamenány skutečnou závistí, žárlivostí, nesympatií... Pomlouvání je všem po ruce. Jak snadno se ve farnostech šíří drby a klepy! Je to snad správné? Když je někdo zvolen předsedou nějakého (církvního) sdružení, už se o něm šíří fámy. A když se některá žena stane vedoucí katechetů, ostatní už proti ní štěbetají. Ale to přece není církev! To se nemá dělat, to nesmíme dělat! Neříkám vám, abyste si uřízli jazyk, to ne ... Ale prostě Pána o milost, abyste to nedělali. K tomu všemu dochází, když se dereme do popředí, když klademe do středu sami sebe, se svými osobními ambicemi a s naším úhlem pohledu na věc, a když soudíme druhé; když se díváme na nedostatky svých bratří, místo toho, abychom viděli jejich nadání; když klademe větší důraz na to, co nás rozděluje, než na to, co nás spojuje ...

Kdysi jsem v jedné diecézi slyšel zajímavý příběh. Hovořili o jedné staré paní, která celý život pracovala ve farnosti, a osoba, která ji dobře znala, řekla: „Tahle paní nikdy nikoho nepomluvila, o nikom nešířila drby, byla jeden velký úsměv.“ Když se tak mluví o té ženě, tak (to už je svatá), hned zítra by mohla být kanonizována, ne? Je to krásný příklad, nemám pravdu? Ale když se podíváme na dějiny církve – kolik rozdělení je tam mezi křesťany! Také dnes jsme rozdělení. I ve své minulosti spolu křesťané válčili kvůli teologickým rozdílnostem. Myslím teď na třicetiletou válku. Ale to (přece) není křesťanské. Jsme křesťany, nebo ne? Jsme mezi sebou rozdělení, a proto musíme prosit také o jednotu mezi všemi křesťany, vykročit na cestu jednoty, kterou si Ježíš přeje a o niž prosil.

3. Ohledně toho musíme vážně *zpytovat svědomí*. V křesťanském společenství je *rozdělení jedním z nejtěžších hříchů*, protože z církve činí nikoliv znamení Božího působení, ale působení ďáblova, který je ze své definice tím, kdo rozděluje, kdo ničí vztahy, kdo podsouvá předsudky ... Rozdělení křesťanského společenství, ať už ve škole, nebo ve farnosti, nebo v nějakém církevním sdružení, je velmi těžkým hříchem, protože je to dílo ďáblova. Bůh naopak chce, abychom rostli ve schopnosti vzájemně se přijímat, odpouštět si a mít se rádi, abychom se co nejvíce podobali Jemu, který je společenstvím lásky. V tom spočívá svatost církve: že poznáváme, že jsme stvořeni k Božímu obrazu, který je naplněn jeho milosrdenstvím a jeho milostí.

Draží přátelé, nechme ve svém srdci zaznít tato Ježíšova slova: „Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny (Mt 5,9).“ Upřímně prosme za odpuštění všeho, čím jsme zapříčinili rozdělení nebo nedorozumění uvnitř našich společenství, protože dobře víme, že není možné mít účast na společenství (s Bohem) jinak, než prostřednictvím stálého obrácení. A co je obrácení? Prosba: Pane, dej mi milost, abych nepomlouval, abych nekritizoval, nešířil klepy, abych všem přál dobro. To je milost, kterou nám Pán daruje. Toto je obrácení srdce! A prosme, aby síť našich každodenních vztahů vždy více a krásněji odrážela vztah mezi Ježíšem a jeho Otcem.

Návštěva otce Františka v Korei

Mír není pouhá absence války

Paní prezidentko,
Vážený vládní a občanský představitelé,
Vážený členové diplomatického sboru,

Velice mne těší, že jsem mohl přijet do Koreje, „země jitřní svěžesti“ a poznat nejenom přírodní krásy této země, ale především její lid a její kulturní a historické bohatství. Tento národní odkaz byl během let vystaven zkouškám násilí, pronásledování a války. Navzdory těmto zkouškám však horko dne a temnota noci vždycky daly prostor svěžesti jitra, tedy neměnné naději ve spravedlnost, pokoj a jednotu. Naděje je veliký dar! Nesmíme malomyslně při sledování těchto cílů, které nejsou dobrodiním pouze pro korejský lid, ale pro celý region a celý svět.

Rád bych poděkoval paní prezidentce Park Geun-hye za její srdečné uvítání. Zdravím ji i vážené členy vlády. Chtěl bych také poděkovat členům diplomatického sboru a všem přítomným, kteří svým úsilím pomáhali při přípravě méj návštěvy. Jsem vám velice vděčný za vaši pohostinnost, která mi ihned umožnila cítit se u vás jako doma.

Moje návštěva Koreje se koná u příležitosti VI. Asijského dne mládeže, který shromažďuje mladé katolíky z celého tohoto rozlehlého kontinentu k radostnému slavení společné víry. Během své návštěvy také prohlásím za blahoslavené některé Korejce,

kteří zemřeli jako mučedníci křesťanské víry: Paula Yun Ji-chunga a 123 jeho druhů. Tyto dvě slavnosti se vzájemně doplňují. Korejská kultura dobře chápe důstojnost a moudrost, jež jsou vlastní starým lidem, a váží si jejich role ve společnosti. My katolíci ctíme předky, kteří podstoupili mučednictví pro víru, protože byli ochotni darovat život za pravdu, v níž uvěřili a podle níž se snažili žít. Oni nás učí žít plně pro Boha a pro dobro bližních.

Velký a moudrý lid miluje nejenom svoje staré tradice, ale cení si také mladých lidí a snaží se jim předávat odkaz minulosti a uplatňovat jej ve výzvách přítomnosti. Kdykoli se setkávají mladí lidé jako při této příležitosti, nabízí se nám všem možnost naslouchat jejich nadějím a starostem. Jsme také povoláni zamýšlet se nad adekvátností způsobu, jakým předáváme své hodnoty budoucím generacím, a nad tím, jaký typ společnosti jim chceme odevzdat. V tomto kontextu pokládám za obzvláště důležité, abychom se zamysleli nad nutností předávat naší mládeži dar pokoje.

Tato výzva má zcela zvláštní význam tady v Koreji, zemi, která dlouho trpěla nedostatkem míru. Cením si snah o smíření a stabilitu na Korejském poloostrově a povzbuzuji tyto snahy, které představují jedinou bezpečnou cestu k trvalému míru. Úsilí Koreje o mír mi opravdu leží na srdci, protože ovlivňuje stabilitu celé oblasti a celého světa znechuceného válkou.

Úsilí o mír je výzvou každému z nás a zvláště těm z vás, jejichž posláním je usilovat o dosažení obecného dobra lidské rodiny trpělivou diplomatickou prací. Jde o stálou výzvu ke zboření zdí nedůvěry a nenávisti a k prosazování kultury smíření a solidarity. Diplomacie jakožto umění možného se totiž zakládá na pevném a ustavičném přesvědčení, že míru lze dosáhnout dialogem a pozorným a diskrétním nasloucháním, spíše než vzájemným obviňováním, zbytečnými kritikami a manifestacemi síly.

Mír není pouhá absence války, ale působí spravedlnost (srov. Iz 32,17). A spravedlnost jako ctnost se dovolává houževnaté trpělivosti; nevyžaduje zapomenutí na minulé nespravedlnosti, ale jejich překonání odpuštěním, tolerancí a spoluprací. Vyžaduje vůli rozlišovat a dosahovat vzájemně výhodných cílů pokládáním základů vzájemné úcty, porozumění a smíření. Je žádoucí, abychom všichni usilovali o mír, modlili se za mír a utvrzovali se ve snaze o jeho uskutečnění.

Draží přátelé, vaše snahy politických a občanských *lídrů* směřují k vybudování lepšího, mírumilovnějšího, spravedlivějšího a prosperujícího světa pro naše děti. Zkušenost nás učí, že v globalizujícím se světě musí naše chápání obecného dobra, pokroku a rozvoje mít nejenom ekonomickou, ale také lidskou povahu. Jako většina rozvinutých zemí se Korea střetává s vážnými sociálními problémy, politickým rozdělením, ekonomickými nerovnostmi a starostmi spojenými se zodpovědnou péčí o životní prostředí. Důležité je, aby hlas každého člena společnosti byl slyšen a aby se prosazoval duch otevřené komunikace, dialogu a spolupráce! Je rovněž důležité věnovat zvláštní pozornost chudým, zranitelným a těm, kdo nemají hlas, a to nejenom tím, že vyjdeme vstříc jejich bezprostředním potřebám, ale pomocí v jejich lidském a duchovním růstu. Doufám, že korejská demokracie bude nadále sílit a že tento národ prokáže prvenství také při „globalizaci solidarity“, které je dnes obzvláště zapotřebí, tedy oné solidarity, jejímž cílem je integrální rozvoj každého člena lidské rodiny.

Během svojí druhé návštěvy v Koreji před dvaceti pěti lety svatý Jan Pavel II. dal najevo své přesvědčení, že „budoucnost Koreje bude záviset na tom, zda v jejím lidu bude dostatek moudrých, ctnostných a hluboce duchovních mužů a žen“ (říjen 1989). Poukazem na tato slova vás dnes chci ujistit o trvalé touze korejského katolického společenství plně se podílet na životě národa. Církev touží přispívat k výchově mládeže, k růstu ducha solidarity vůči chudým a znevýhodněným a k formaci mladých generací, ochotných nabízet svoji moudrost a prozíravost zděděnou po svých předcích a zrozenou z jejich víry, aby bylo možno čelit velkým politickým a sociálním otázkám této země.

Paní prezidentko, dámy a pánové, ještě jednou vám děkuji za vaše uvítání a vaši pohostinnost. Pán ať žehná vám a milovanému korejskému lidu. Zvláště pak ať žehná starým a mladým lidem, kteří uchovávají paměť a vlévají nám odvahu, a jsou naším největším pokladem a naší nadějí do budoucna.

Kéž nás Nebe zachrání před duchovním a pastorálním zesvětštěním

Děkuji biskupovi Petrovi U-il Kang za jeho bratrská slova na uvítanou. Je pro mne požehnáním být zde a osobně poznávat dynamický život církve v Koreji. Vy jako pastýři máte poslání opatrovat Pánovo stáde. Jste strážci divů, které ve svém lidu působí On. Jeden ze specifických úkolů biskupa je střežit, mít péči o Boží lid. Chtěl bych se nyní spolu s vámi jako bratr v biskupské službě zamyslet nad dvěma ústředními aspekty této péče o Boží lid v této zemi: být strážci paměti a naděje.

Být strážci paměti. Beatifikace Pavla Yun Ji-chunga a jeho druhů je příležitostí poděkovat Pánu za to, že dal ze setby zaseté mučedníky vzejít hojné úrodě milosti v této zemi. Jste potomky mučedníků, dědici jejich hrdinského svědectví, které začalo a rozrostlo se věrností, vytrvalostí a prací pokolení laiků. Ti neměli pokušení ke klerikalizaci. Byli laiky a rozvinuli se sami. Je příznačné, že dějiny církve v Koreji začaly přímým setkáním s Božím Slovem. Vnitřní krása a integrita křesťanského poselství, evangelium a jeho výzva k obrácení, vnitřní obnova a život dobročinné lásky zaujaly Yi Byeoka a ušlechtilé starce první generace. Na ryozost tohoto poselství hledí církev v Koreji jako do zrcadla, aby autenticky našla sebe samu.

Plodnost evangelia v korejské zemi a velký odkaz předaný vašimi předky ve víře lze spatřit v dnešním rozkvětu aktivních farností a církevních hnutí, v solidních katechetických osnovách, v pastorační péči o mládež v katolických školách, seminářích a univerzitách. Církev v Koreji je respektována pro své postavení v duchovním a kulturním životě národa a pro svůj silný misionářský rozlet. Z misijní země se Korea dnes stala zemí misionářů a všeobecná církev má stálý užitek z mnoha kněží a řeholníků, které jste poslali do světa.

Být strážci paměti je něco více než připomínat si minulé milosti a vážit si jich. Znamená také učinit z nich duchovní zdroje a čelit s prozíravostí a rozhodností nadějím, příslibům a výzvám budoucnosti. Jak jste sami zaznamenali, život a poslání církve v Koreji se v posledku neměří vnějškovými, kvantitativními a institucionálními kategoriemi, ale spíše se má posuzovat v jasném světle evangelia a povolání obrátit se k osobě Ježíše Krista. Být strážci paměti znamená vzít na vědomí, že růst pochází od Boha (srov.

1 Kor 3,6) a současně je plodem trpělivé a stálé práce, v minulosti i v přítomnosti. Památka našich mučedníků a minulých křesťanských pokolení musí být realistická, nikoli idealistická či „triumfalistická“. Hledět do minulosti a neslyšet Boží povolání k nynějšímu obrácení nám neumožní pokračovat v cestě, nýbrž zbrzdí či dokonce zastaví náš duchovní růst.

Drazí bratři, kromě toho, že strážíte paměť, jste také povoláni být *strážci naděje*: oné naděje nabízené evangeliem milosti a Božího milosrdenství v Ježíši Kristu, oné naděje, která inspirovala mučedníky. Tuto naději jsme posláni hlásat světu, který, byť materiálně prosperuje, hledá něco víc, něco většího a něco autentičtějšího, co naplňuje. Vy a vaši bratři kněží nabízíte tuto naději službou posvěcování, která nejenom vede věřící k pramenům milosti v liturgii a svátostech, ale neustále je pobádá k jednání, aby adekvátně k Božímu povolání směřovali k cíli (srov. Flp 3,14). Střežte tuto naději uchováváním plamenu svatosti, bratrské lásky a misionářské horlivosti v církevním společenství. Z tohoto důvodu vás žádám, abyste zůstávali nablízku svým kněžím, povzbuzovali je v jejich každodenní práci, v úsilí o svatost a při hlásání evangelia spásy. Prosím vás, abyste jim tlumočili moje vroucí pozdravy a díky za velkodušnou službu Božímu lidu. Radím vám, buďte nablízku kněžím. Budte jim nablízku tak, aby měli možnost se setkat s biskupem. Potřebují tuto bratrskou, ale také otcovskou blízkost biskupa v mnoha momentech svého pastoračního života. Biskup nesmí být vzdálený svým kněžím. S bolestí řeknu, že jsem ve své vlasti častokrát slyšel kněze říci: „Žádal jsem biskupa o slyšení, ale po třech měsících žádná odpověď.“ Poslyš, pokud ti kněz zavolá dnes, zavolej okamžitě nebo druhý den. Nemůžeš-li jej přijmout, řekni mu to: Nemohu, protože mám to či ono, ale rád bych tě vyslechl. Kněžím ať se dostává odpovědi ihned. Nevzdalujte se od svých kněží.

Přijmeme-li výzvu k tomu, abychom byli misionářskou církví, tedy církví, která neustále vychází do světa a zvláště na periferie soudobé společnosti, budeme mít potřebu rozvíjet „duchovní radost“, která nás uschopňuje přijímat každého člena Kristova těla a ztotožňovat se s ním (*Evangelii gaudium*, 268). Zvláštní starost v tomto smyslu se projevuje v našich společenstvích ve vztahu k dětem a k nejstarším lidem. Jak můžeme být strážci naděje a přehlížet paměť, moudrost a zkušenost starých a očekávání mladých? V této souvislosti vás chci požádat, abyste pečovali zvláště o výchovu mládeže podporou jejich neodmyslitelného poslání nejenom na univerzitách, které jsou důležité, ale také v katolických školách všech stupňů, počínaje tou základní, kde se mysl a srdce mladých lidí utváří v lásce k Bohu a církvi, k dobru, pravdě a kráse, aby byli dobrými křesťany a poctivými občany.

Být strážci naděje znamená také ručit za to, aby se prorocké svědectví církve v Koreji nadále vyjadřovalo péčí o chudé a solidaritou, zejména k uprchlíkům a migrantům a k těm, kdo žijí na okraji společnosti. Tato péče by se měla projevovat nejenom konkrétními iniciativami dobročinné lásky, které jsou velmi potřebné, ale také stálou snahou o sociální povznesení, zaměstnanost a výchovu. Může nám hrozit, že zredukujeme svoje nasazení vůči potřebným na pouhou asistenční dimenzi a přitom zapomeneme, že každý nezbytně potřebuje osobní růst i možnost důstojně vyjádřit vlastní osobnost, kreativitu a kulturu. Solidaritu s chudými, která je jádrem evangelia, je třeba chápat jako podstatný prvek křesťanského života. Kázání a katecheze založené na bohatém odkazu sociálního učení církve musí proniknout srdce i mysl věřících a odrážet se v každém aspektu církevního života. Apoštolský ideál církve chudých a pro chudé nalezl výmluvné vyjádření v prvních křesťanských komunitách vašeho národa. Doufám, že bude nadále formovat putování církve v Koreji na její cestě vstříc budoucnosti. Jsem přesvědčen, že bude-li tvář církve v první řadě tvář lásky, budou mladí vždycky přitahováni k Ježíšovu srdci ustavičně planoucímu božskou láskou ve společenství Jeho mystického těla. Řekl jsem, že chudí jsou středem evangelia, a jsou i na začátku i na konci. Ježíš to na začátku svojí apoštolské aktivity v nazaretské synagoze říká jasně. Když mluví o posledním dni, seznamuje nás s protokolem, podle něhož budeme souzeni – Matouš 25. kapitola – tam jsou také chudí. Existuje riziko, existuje pokušení, které se vynořuje v období prosperity. Je to nebezpečí, že se křesťanské společenství socializuje, tedy ztratí mystickou dimenzi, ztratí schopnost slavit mystériem a transformuje se na duchovní organizaci s křesťanskými hodnotami, ale bez prorockého kvasu. Tak se ztratí funkce, kterou mají chudí v církvi. A to je pokušení, kterým byly místní církve, křesťanské komunity v dějinách hodně sužovány. A to až do té míry, že se transformovaly na komunity středních tříd, ve kterých chudí pociťují stud, stydí se tam vstoupit. Je to pokušení duchovního a pastoračního blahobytu. Pak už to není chudá církev pro chudé, ale bohatá církev pro bohaté anebo církev střední třídy pro dobře postavené. A není to něco nového. Bylo to od počátku. Vždyť Pavel musí v prvním listě Korintánům (11,17) - a apoštol Jakub ještě explicitněji (Jak 2,1-7) - kárat tuto komunitu blahobytných, tyto církve blahobytných pro blahobytné. Tak jsou odháněni chudí a žije se tak, že se tam neodvážívají vstoupit, protože se tam necítí doma. Toto je pokušení prosperity. Nevytýkám vám to, protože vím, že pracujete dobře. Ale jako bratr, který má utvrzovat své bratry ve víře, vám říkám: mějte se na pozoru, protože vaše církev prosperuje, je velkou misionářskou církví, obrovskou církví. Ať ďábel nezaseje tento koukol, toto pokušení vyjmout chudé z prorocké struktury církve a vytvořit blahobytnou církev pro blahobytné, církev blahobytu. Nemluvíme o „teologii prosperity“, nýbrž o průměrnosti.

Drazí bratři, prorocké evangelní svědectví staví církev v Koreji před některé speciální výzvy. Žije totiž a působí uprostřed prosperující, ale stále více sekularizované a materialistické společnosti. Za těchto okolností jsou pastorační služebníci pokoušeni přijímat nejenom účinné modely řízení, plánování a organizace přejeté z podnikatelského prostředí, ale také styl života a mentalitu určenou spíše světskými kritérii úspěchu a dokonce moci nežli kritérii, která hlásá Ježíš v evangeliu. Běda nám, bude-li Kříž zbaven své moci posuzovat moudrost tohoto světa (srov. 1 Kor 1,17). Vybízím vás a vaše bratry kněze, abyste odmítali toto pokušení ve všech jeho formách. Kéž nám Nebe umožní zachránit se před oním duchovním a pastorálním zesvětštěním, které dusí Ducha, nahrazuje konverzi vybraným chováním a nakonec rozředí jakýkoli misionářský zápal (srov. *Evangelii gaudium*, 93-97)!

Drazí bratři biskupové, děkuji za všechno, co děláte, děkuji. Těmito úvahami o vašem poslání jakožto strážců paměti a naděje vás chci povzbudit ve vašem úsilí o růst jednoty, svatosti a horlivosti věřících v Koreji. Paměť a naděje nás inspirují a vedou do budoucnosti. Pamatuji na vás ve svých modlitbách a ustavičně vybízím k důvěře v sílu Boží milosti. Nezapomeňte: „Pán je věrný“. My nejsme věrní, ale On je věrný. „On vás bude sílit a chránit od zlého.“ (2 Sol 3,3). Kéž modlitby Marie, Matky církve, přivedou na této zemi k plnému rozkvětu setbu zasetou mučedníky, zavlaženou generacemi věřících katolíků a předanou vám jako příslib budoucnosti této zemi i celého světa. Vám a všem, kteří jsou svěřeni do vaší pastorační péče a bdělosti, ze srdce uděluji apoštolské požehnání a prosím vás, modlete se za mne. Děkuji.

Křesťanská svoboda umožňuje nové chápání pozemských skutečností

Drazí bratři a sestry v Kristu,

Spolu s celou církví slavíme Nanebevzetí Panny Marie s tělem i duší do rajske slávy. Mariino nanebevzetí ukazuje úděl adoptivních dětí Božích a členů Kristova těla. Jako naše Matka Maria jsme povoláni k plné účasti na Pánově vítězství nad hříchem a smrtí a ke kralování v Jeho věčném království. Takové je naše povolání.

„Velké znamení“ prezentované prvním čtením (srov. Zj 12,1) nás vybízí, abychom kontemplovali Marii, která je po boku svého božského Syna korunována slávou. Vybízí nás dále, abychom si uvědomili budoucnost, kterou před námi dnes opět otevírá Vzkříšený Pán. Korejci slaví tuto slavnost tradičně ve světle svých dějinných zkušeností a vyznávají laskavou Mariinu přímluvu působící v dějinách národa a v životě lidu.

Ve druhém čtení jsme slyšeli sv. Pavla prohlásit, že Kristus je nový Adam, jehož poslušnost Otcově vůli zbořila království hříchu a otroctví a zavedla království života a svobody (srov. 1 Kor 15,24-25). Pravá svoboda spočívá v milujícím přijetí Otcovy vůle. Od Marie – milostiplné - se učíme, že křesťanská svoboda je něco víc než prosté osvobození od hříchu. Je to svoboda, která otevírá nový duchovní způsob chápání pozemských skutečností, svoboda milovat Boha i bratry a sestry čistým srdcem a žít v radostném očekávání příchodu Kristova království.

Dnes, kdy uctíváme Marii, nebeskou Královnou, obracíme se k Ní jako k Matce církve v Koreji. Prosíme ji, aby nám pomohla zachovat věrnost královské svobodě, kterou jsme obdrželi v den křtu, vedla naše úsilí o přetvoření světa podle Božího plánu a dala místní církvi schopnost být kvasem v korejské společnosti. Kéž jsou křesťané tohoto národa velkodušnou silou duchovní obnovy v každém společenském prostředí. Ať potírají kouzlo materialismu, který dusí autentické duchovní a kulturní hodnoty, a ducha bezuzdného soupeření, které plodí egoismus a konflikty. Ať odmítají nelidské ekonomické modely, které vytvářejí nové formy chudoby a vytlačují pracující lidi na okraj společnosti, a odmítají rovněž kulturu smrti, která znehodnocuje obraz Boha, jenž je Bohem života, a znásilňuje důstojnost každého muže, ženy i dítěte.

Jako korejští katolíci, dědici ušlechtilé tradice, jste povoláni zhodnotit toto dědictví a předat jej budoucím generacím. Pro každého to nutně znamená, aby se znovu obrátil k Božímu Slovu a intenzivně pečoval o chudé, potřebné a slabé, kteří jsou mezi námi.

V této slavnosti se spojujeme s celou církví rozptýlenou po světě a hledíme k Marii jako Matce naší naděje. Její chvalozpěv nám připomíná, že Bůh nikdy nezapomíná na přísliby svého milosrdenství (srov. Lk 1,54-55). Maria je milostiplná, protože „uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána“ (Lk 1,45). V ní se všechny božské přísliby prokázaly jako pravé. Korunována ve slávě, nám ukazuje, že naše naděje je reálná; a „v této naději máme bezpečnou a pevnou kotvu pro duši“ (Žid 6,19), která proniká tam, kde je oslavený Kristus.

Tato naděje, drazí bratři a sestry, naděje nabízená evangeliem je protijedem na ducha beznaděje, která, jak se zdá, rozrůstá se jako rakovina uprostřed společnosti, která je navenek bohatá, ale v nitru zakouší hořkost a prázdnotu. Kolik jen našich mladých muselo za tuto beznaděj platit! Kéž mladí lidé, kteří jsou v těchto dnech kolem nás, naplnění radostí a důvěrou, nikdy nejsou okradeni o svou naděj!

Obráťme se k Matce Boží Marii a snažně prosme o milost být radostní ve svobodě Božích dětí, užívat tuto svobodu moudře ve službě bratřím a sestrám a žít a jednat tak, abychom svým jednáním byli znamením naděje, oné naděje, která dojde svého naplnění ve věčném království, kde kralovat znamená sloužit. Amen.

Ježíšovo slovo má moc dotknout se každého srdce

Drazí mladí přátelé,

„Je dobře, že jsme tady!“ (Mt 17,4). Tato slova – jako stvořená pro mne? – pronesl sv. Petr na hoře Tábor v přítomnosti Ježíše proměněného slávou. Je nám opravdu dobře, že jsme společně tady u svatyně korejských mučedníků, v nichž se na úsvitu života církve v této zemi zjevila Pánova sláva. V tomto shromáždění, které zahrnuje mladé křesťany z celé Asie, můžeme v jistém smyslu vnímat Ježíšovu slávu přítomnou mezi námi, přítomnou v Jeho církvi, která zahrnuje každý národ, jazyk a lid, přítomnou v moci Jeho Svatého Ducha, který obnovuje, omlazuje a oživuje všechno.

Děkuji vám za vaše velmi vřelé přijetí a děkuji za dar vašeho nadšení, za radostné zpěvy, svědectví víry a krásné projevy rozmanitosti a bohatství vašich kultur. Zvláště děkuji Maie, Giovannimu a Marině – třem mladým lidem, kteří se mnou sdíleli své naděje, problémy a starosti. Pozorně jsem jim naslouchal a budu je mít na paměti. Děkuji biskupovi Lazzarovi You Heung-sik za jeho slova na uvítanou a všechny ze srdce zdravím.

Toto odpoledne bych se chtěl spolu s vámi zamyslet nad jedním aspektem tématu Šestého asijského dne mládeže: „Ať se nad vámi rozzáří sláva mučedníků“. Jako dal Pán zazářit svojí slávě v hrdinském svědectví mučedníků, stejně tak touží, aby se Jeho sláva skvěla ve vašich životech a skrze vás touží osvětlovat život tohoto velkého kontinentu. Kristus dnes klepe na bránu vašeho srdce a mého srdce. Volá vás i mne, abychom povstali a v plné čilosti a bdělosti pohlédli na to, co je v životě opravdu cenné. Ba více, žádá po vás i po mně, abychom vyšli do ulic a na cesty tohoto světa, klepali na brány srdce druhých a nabízeli jim, aby přijali Krista do svého života.

Toto velké shromáždění mladých z Asie nám umožňuje zhlédnout něco z toho, čím je církev povolána být ve věčném Božím plánu. Společně s mladými odevšad se chystáte vytvářet svět, ve kterém všichni společně žijí v pokoji a přátelství, překonávají bariéry, odstraňují rozdělení, odmítají násilí a předsudky. Právě takový svět si pro nás Bůh přeje, a nejenom pro nás. Církev je zárodkem jednoty celého lidského rodu. V Kristu je každý národ a lid povolán k jednotě, která neníčí různost, ale uznává ji, smiřuje a obohacuje.

Jak daleko je duch tohoto světa od této nádherné vize a tohoto plánu! Častokrát se zdá, že semena dobra a naděje, která se snažíme rozsévat, jsou dušena trním egoismu, zášti a nespravedlnosti, nejenom kolem nás, ale také v našich srdcích. Jsme zneklidnění rostoucími rozdíly mezi bohatými a chudými v našich společnostech. Spatřujeme příznaky idolatrie bohatství, moci a rozkoše, za které lidé ve svém životě platí nejvyšší cenu. Poblíž nás jsou mnozí naši přátelé a vrstevníci, kteří, ač obklopeni velkou materiální prosperitou, trpí duchovní chudobou, samotou a tichým zoufalstvím. Zdá se jako by Bůh byl z tohoto horizontu odstraněn. Jako by se celým světem šířila duchovní poušť. Postihuje také mládež, okrádá ji o naději a příliš často ji připravuje i o život.

Nicméně toto je svět, do kterého jste byli povoláni jít dosvědčovat evangelium naděje, evangelium Ježíše Krista a příslib Jeho království. To je téma pro tebe, Marino. Promluvíme o něm později...V podobenstvích nás Ježíš učí, že království vstupuje do světa v pokoji a rozvíjí se tiše a vytrvale tam, kde je přijato srdcem otevřeným Jeho poselství naděje a spásy. Evangelium nás učí, že Ježíšův Duch může vnést nový život do srdce každého člověka a může přetvořit každou situaci, včetně takové, která je zdánlivě beznadějná. Ježíš může změnit jakoukoliv situaci! Toto je poselství, které jste povoláni sdílet se svými vrstevníky: ve škole, v práci, ve svých rodinách, na univerzitách a ve vašich společenstvích. Na základě skutečnosti, že vstal z mrtvých, víme, že Ježíš „má slova věčného života“ (Jan 6,68) a že Jeho slovo má moc dotknout se každého srdce, přemoci zlo dobrem, měnit a vykoupit svět.

Drazí mladí, v této naší době s vámi Pán počítá. On vstoupil do vašich srdcí v den vašeho křtu; dal vám svého Ducha v den vašeho biřmování, ustavičně vás posiluje svojí přítomností v eucharistii, takže můžete být před světem Jeho svědky. Jste připraveni mu přitakat? Jste připraveni?

Děkuji! Jste unaveni? Určitě ne? (...) Jeden můj drahý přítel mi včera řekl, že k mladým lidem nemohu mluvit z listu. Mám je prý oslovit spontánně a ze srdce. Má potíž je v tom, že moje angličtina je chabá...Ano, je to tak! Ale jestli chcete, mohu něco dodat spontánně, ale v italštině. Jste unaveni? Mohu pokračovat? (*obrací se k tlumočnickovi*) Můžete tlumočit? Děkuji a jdeme na to...

Velice silně mne zasáhlo to, co vyslovila Marina, když mluvila o konfliktu ve svém životě. O tom, co má dělat, zda se vydat cestou zasvěceného, řeholního života, nebo studovat, aby nabyla větší odbornosti a pomáhala druhým. Tento konflikt je pouze zdánlivý. Když nás totiž Pán volá, je to pokaždé kvůli tomu, abychom druhým prokazovali dobro, jak v řeholním a zasvěceném životě, tak v laickém stavu, jako otcové a matky rodin. Cíl je tentýž – ctít Boha a činit dobro ostatním lidem. Co tedy má dělat Marina a mnozí z vás, kteří si kladou tutéž otázku, stejně jako jsem si ji svého času kladl já? Jakou cestu si mají vybrat? Žádnou! Cestu vybírá Pán, je to Ježíšova volba! Ty mu máš naslouchat a ptát se: Pane, co mám dělat?

Mladý člověk se má modlit: „Pane, co ode mne chceš?“ A pomocí této modlitby a rady opravdových přátel – laiků, kněží, řeholnic, biskupů i papežů – protože také papež může dobře poradit – má nalézt cestu, na které ho Pán chce mít.

Společně se tedy pomodleme a v korejštině třikrát opakujeme: Pane, co žádáš od mého života? Třikrát. Modleme se... Jsem si jistý, že vás Pán vyslechne. A jistě vyslechne také tebe, Marino. Děkuji ti za tvé svědectví. Promiň, spletl jsem si jméno. Tu otázku položila Mey, nikoli Marina...

Mey mluvila ještě o něčem jiném – o mučednících, světcích a svědkách. A trochu bolestně a smutně nám vyprávěla o tom, že v její zemi, Kambodži, dosud nejsou žádní svatí...Světcí tam určitě jsou a je jich hodně, ale církev je dosud neuznala, neblahořečila a neprohlásila za svaté. Mnohokrát ti, Mey, děkuji za tato slova a slibuji, že až se vrátím domů, promluví o tom se zodpovědným člověkem. Je to dobrý muž, jmenuje se Angelo. Poprosím ho, aby se tím zabýval a pokročil v této věci. Mnohokrát děkuji!

Je čas skončit. Jste unaveni? Budeme chvilku pokračovat?

Nyní přejdeme k Marině, která vyslovila dvě otázky. Nejsou to otázky, spíše dvě úvahy. A pak položila otázku o štěstí. Řekla nám, že se štěstí nedá koupit, a pokud si ho koupíš, zjistíš, že odchází. Kupované štěstí není trvalé. Trvá pouze ono štěstí, které vychází z lásky.

Cesta lásky je jednoduchá. Miluj Boha a miluj bližního, svého bratra, toho, kdo ti je nablízku, kdo potřebuje lásku a potřebuje také mnoho dalšího. „Ale Otče, jak poznám, že miluji Boha?“ Ale jednoduše, pokud miluješ bližního, nemáš k němu nenávisť, pokud nemáš ve svém srdci nenávisť, miluješ Boha. To je bezpečný důkaz.

Marina pak nadnesla jinou úvahu, která je bolestná a za kterou jí děkuji. Je to rozdělení mezi bratry v obou Korejích. Existují však dvě Koreje? Ne, Korea je jediná, ale rozdělená. Je to rodina, která se rozdělila. A to je bolestné...Jak můžeme této rodině pomoci ke sjednocení? Uvedu dva návrhy – první je rada, druhý nadějný příslib.

Především radím k modlitbě, k modlitbě za naše bratry ze severu. „Pane, jsme jedna rodina, pomoz nám, pomoz nám k jednotě. Ty můžeš učinit, aby nebyli vítězové ani poražení, ale pouze jedna rodina, aby byli pouze bratři.“ Zvu vás, abychom se nyní, po překladu do korejštiny, společně v tichu pomodlili za jednotu obou Korejí. Modleme se v tichosti...

A nyní ona naděje. V čem spočívá naděje? Nadějí je tu hodně, ale jedna je velmi krásná. Korea je jediná, je to jedna rodina, protože hovoříte tímž jazykem, rodinným jazykem. Jste bratry, kteří mluví stejnou řečí. Když se Josefovi bratři vydali do Egypta, aby nakoupili jídlo – měli hlad a peníze, ale neměli jídlo – našli tam bratra. Proč? Protože si Josef všiml, že mluvili stejným jazykem. Pomyslete na své bratry na severu. Mluví stejnou řečí a když se v rodině mluví stejným jazykem, je tu také naděje na lidské rovině.

Před chvílí jsme shlédli pěkné vystoupení o návratu marnotratného syna, onoho syna, který odešel z domu, promarnil peníze a vše další, zradil otce, rodinu, všechno. V určité chvíli se kvůli nedostatku, ale s velkým studem, rozhodne vrátit. Přemýšlí o tom, jak svého tatínka žádat o odpuštění. Rozhodne se mu říci: „Otče, zhřešil jsem, choval jsem se špatně, ale nyní chci být tvým zaměstnancem, ne synem“ a mnoho další krásných řečí.

Evangelium nám ale říká, že ho otec viděl už z daleka. Proč ho viděl? Vystupoval totiž každý den na terasu domu, aby sledoval, zda se syn nevrací. Syna objal a nenechal ho mluvit, nedovolil mu vyslovit připravenou řeč, ani jej nenechal žádat o dopuštění, ale vystrojil mu slavnost. Taková oslava se Bohu líbí. Když se vracíme domů, vracíme se k Němu. „Ale Otče“, namítnete, „já jsem hříšník, jsem hříšnice“. Ale tím lépe, Bůh na tebe čeká! Tím lépe, uspořádá oslavu! Sám Ježíš nám totiž říká, že v nebi bude větší radost nad jedním hříšníkem než nad stovkou spravedlivých, kteří zůstali doma.

Nikdo z nás neví, co nás v životě čeká. A vy mladí se ptáte: „Co mne asi čeká?“ Můžeme se dopustit špatných, velmi špatných věcí, ale prosím, nezapoudejte. Je tu vždy Otec, který na nás čeká. Vrátit se! Vrátit se! To je to slovo. Vrátit se zpět, domů, protože na mne čeká Otec. A jestli jsem hodně zhřešil, uspořádá velkou slavnost. A vy, kněží, prosím, obejměte hříšníky a buďte milosrdní.

Je krásné naslouchat tomuto podobství. Naplňuje mne štěstím, že Boha nikdy neznají čekání a odpuštění.

Připravil jsem si původně tři rady, ve kterých jsme mluvili o modlitbě, eucharistii a práci pro druhé, pro chudé...

Nyní se s vámi musím rozloučit. Rád se s vámi v těchto dnech ještě setkám a promluví k vám, až se v neděli sejdem na mši svaté. Mezitím děkujeme Pánu za dary, kterými nás obdařil během tohoto společně stráveného času a prosíme jej o sílu, abychom byli věrnými a radostnými svědky Jeho lásky v každé části Asie i celého světa. Marie, naše Matka, ať vás chrání a uchovává ve stálé blízkosti svého Syna Ježíše. A kéž vás vždy z nebe doprovází sv. Jan Pavel II., který zahájil konání Světových dnů mládeže. Ze srdce vám všem žehnám. A prosím vás, modlete se za mne, nezapomeňte se za mne modlit. Mnohokrát vám děkuji!

Existuje něco, proč bychom byli ochotni zemřít?

„Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy?“ (Řím 8,35). Těmito slovy k nám sv. Pavel promlouvá o slávě naší víry v Ježíše: Kristus nejenom vstal z mrtvých a vstoupil na nebe, ale sjednotil nás se Sebou a dal nám účast na Svém věčném životě. Kristus vítězí a Jeho vítězství je naše!

Dnes slavíme toto vítězství v Pavlovi Yun Ji-chung a v jeho 123 družích. Žili a zemřeli pro Krista a nyní kralují spolu s Ním v radosti a slávě. Spolu se svatým Pavlem nám říkají, že ve smrti a vzkříšení Svého Syna nám Bůh daroval vítězství větší než všechna ostatní. Vždyť „ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani nic přítomného, ani nic budoucího, ani mocnosti, ani výška, ani hloubka, a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od Boží lásky v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Řím 8,38-39).

Vítězství mučedníků, jejich svědectví umožněné mocí Boží lásky přináší plody také dnes v Koreji, v církvi, která roste z jejich obětí. Slavnost blahoslaveného Pavla a jeho druhů nám dává příležitost vrátit se k prvním momentům a počátkům církve v Koreji. Vás, korejské katolíky, vybízí, abyste se rozpomněli na velké věci, které Bůh učinil v této zemi, a abyste jako poklad střežili odkaz víry a lásky, který vám světili vaši předkové.

Tajemnou Boží prozřetelností se křesťanská víra nedostala k břehům Koreje spolu s misionáři, nýbrž myslí a srdcem samotných Korejců. Byla stimulována intelektuální zvědavostí, hledáním náboženské pravdy. V počátečním setkání s evangeliem první křesťané otevřeli Ježíši svoje myšlení. Chtěli poznat víc o tomto Kristu, který trpěl, zemřel a vstal z mrtvých. Pochopení něčeho o Ježíši vedlo záhy k setkání se samotným Pánem, k prvním křtům, k touze po plném svátostném a církevním životě a počátkům misionářského nasazení. Ve společenství pak přineslo plody inspirované prvotní církevní obcí, v níž věřící měli jedno srdce a jednu duši, nehleděli na tradiční sociální rozdíly a všechno měli společné (srov. Sk 4,32).

Tato historie nám říká mnohé o důležitosti, důstojnosti a kráse povolání věřících laiků! Zdravím obrovské množství zde přítomných laiků, zvláště křesťanské rodiny, které denně svým příkladem vychovávají mládež k víře a Kristově smírné lásce. Zdravím zvláště četné přítomné kněze, kteří svojí velkodušnou službou předávají bohatý poklad víry vypěstovaný minulými generacemi korejských katolíků.

Dnešní evangelium obsahuje důležité poselství pro nás všechny. Ježíš prosí Otce, aby nás posvětil v pravdě a střežil před světem. Zvláště je příznačné, že když Ježíš prosí Otce, aby nás posvětil a chránil, nežádá, aby nás ze světa vzal. Víme, že posílá své učedníky, aby byli ve světě kvasem svatosti a pravdy: solí země, světlem světa. V tom nám mučedníci ukazují cestu.

Zanedlouho potom, co první setba víry v této zemi vzklíčila, museli mučedníci a křesťanská obec volit, zda budou následovat Ježíše anebo svět. Slyšeli Pánovo varování, že je svět bude kvůli Němu nenávidět (srov. Jan 17,14). Věděli, že být učedníky něco stojí. Pro mnohé to znamenalo pronásledování a později útěk do hor, kde založili křesťanské vesnice. Byli ochotni k velkým obětem a nechali se připravit o vše, co by je mohlo vzdálit od Krista: majetek a pozemky, prestiž a čest. Věděli totiž, že jediné Kristus je jejich pravý poklad.

Dnes zakoušíme velmi často, že svět vystavuje naši víru zkoušce a mnoha způsoby po nás žádá, abychom přistoupili na kompromisy ohledně víry, zředili radikální požadavky evangelia a přizpůsobili se duchu doby. Mučedníci nás však volají, abychom Krista kladli nade všechno a všechno ostatní v tomto světě spatřovali ve vztahu k Němu a k Jeho věčnému království. Provokují nás k otázce, zda existuje něco, proč bychom byli ochotni zemřít.

Příklad mučedníků nás dále učí, jak důležitá je v životě víry dobročinná láska. Ryzost jejich svědectví vydaného Kristu projevující se v přijetí rovné důstojnosti všech pokřtěných je vedla k takové formě bratrského života, která provokovala rigidní sociální struktury té doby. Odmítli rozdělovat dvojí přikázání lásky k Bohu a k bližnímu, což je přivedlo k obrovské starostlivosti o potřeby bratří. Jejich příklad má mnoho co říci nám, kteří žijeme ve společnosti, kde vedle nezměrného bohatství neslyšně roste ta nejbídnější chudoba a zřídka je vyslyšeno volání chudých a kde nás Kristus neustále volá, abychom Jej měli rádi a sloužili Mu podáním pomocné ruky svým bratřím a sestrám v nouzi.

Budeme-li následovat příkladu mučedníků a věřit v Pánovo slovo, porozumíme vznešené svobodě a radosti, s níž oni kráčeli vstříc smrti. Pak uvidíme, že dnešní slavnost zahrnuje bezpočet anonymních mučedníků v této zemi a ve zbytku světa, kteří zvláště v minulém století obětovali svůj život pro Krista a trpěli tvrdá pronásledování pro Jeho jméno.

Dnešek je dnem velké radosti všech Korejců. Odkaz blahoslaveného Pavla Yun Ji-chung a jeho druhů, jejich příměst při hledání pravdy, jejich věrnost nejvyšším principům náboženství, které se rozhodli přijmout, jakož i jejich svědectví dobročinné lásky a solidarity se všemi – to všechno je součástí bohatých dějin korejského lidu. Odkaz mučedníků může inspirovat všechny muže a ženy dobré vůle, aby harmonicky usilovali o spravedlivější, svobodnou a smířenou společnost a přispěli tak k míru a obraně autenticky lidských hodnot v této zemi a na celém světě.

Kéž modlitby všech korejských mučedníků spolu s modlitbou Matky Boží, Matky církve, vymohou milost vytrvat ve víře a v každém dobrém skutku, ve svatosti, v čistotě srdce a dosvědčovat s apoštolskou horlivostí Ježíše v tomto milovaném národě, v celé Asii a až na konec světa.
Amen.

Odpuštění potřebujeme navzdory svým pokrokům ve ctnostech

Dobrý večer! Máme tu malý problém. Pokud existuje něco, co bychom nikdy neměli zanedbávat, pak je to modlitba. Dnes se ale pomodlíme každý sám. Vysvětlím vám, proč se nemůžeme pomodlit nešpory společně. Máme totiž časový problém s odletem helikoptéry. Pokud neodletíme včas, hrozí nebezpečí, že narazíme do hor. Nyní se tedy pomodlíme pouze k Matce, všichni společně se pomodlíme k Panně Marii. Potom promluví oba předsedové a pak já. Zdravas Maria...

Drazí bratři a sestry v Kristu,

všechny vás srdečně zdravím v Pánu: je krásné být dnes s vámi v tomto společenství. Velká různost charismat a apoštolských aktivit, které reprezentujete, obdivuhodně obohacuje život církve v Koreji i jinde. Při těchto nešporách, kdy jsme zpívali – kdy jsme měli zpívat! – chválu Boží dobrotě, děkuji vám všem a vašim bratřím a sestrám za nasazení, s nímž vytváříte Boží království. Děkuji otci Hwang Seok-mo a sestře Scholastice Lee Kwang-ok, předsedům korejských konferencí.

Slova žalmu: „Touhou hyne mé tělo i duše, Bůh je navždy skála mého srdce a můj podíl“ (Žl 73,26) nás přivádějí k zamyšlení nad vlastním životem. Žalmista vyjadřuje radostnou důvěru v Boha. Všichni víme, že radost, třebaže se nevyjadřuje stejně ve všech životních etapách a za všech okolností, které jsou někdy velmi tvrdé „vždycky zůstává alespoň paprskem světla, který se rodí z osobní jistoty, že jsme nekonečně a nade vše milováni“ (*Evangelii gaudium*, 6). Pevná jistota, že jsme milováni Bohem, je jádrem našeho povolání: být pro druhé hmatatelným znamením přítomnosti Božího království, předzvěstí věčné radosti v nebi. Jedině pokud je naše svědectví radostné, můžeme přitahovat muže i ženy ke Kristu. A takováto radost je dar, který se živí modlitbou, rozjímáním Božího slova, slavením svátostí a komunitním životem. Ten je velmi důležitý. Když se toho nedostává, vynořují se slabosti a těžkosti, které zatemňují radost poznanou tak důvěrně na počátku naší cesty.

Zkušenost Božího milosrdenství živená modlitbou a komunitou má utvářet všechno, čím jste, a všechno, co konáte. Vaše čistota, chudoba a poslušnost se stanou radostným svědectvím Boží lásky do té míry, v jaké setrváte na skále Jeho milosrdenství. To je ta skála. K tomu dochází zejména v souvislosti s řeholní poslušností. Zralá a velkorysá poslušnost vyžaduje přilnutí ke Kristu v modlitbě, neboť On se stal služebníkem a utrpením se naučil poslušnosti (srov. *Perfectae caritatis*, 14). Neexistují zkratky: Bůh si přeje naše srdce úplně, a to znamená, že musíme stále více „od sebe odstupovat“ a „vystupovat ze sebe“. Hluboká zkušenost laskavého Božího milosrdenství podporuje také touhu dosáhnout oné dokonalé lásky, která pryští z čistoty srdce. Čistota vyjadřuje vaši výlučnou odevzdanost Boží lásce, která je skálou našich srdcí. Všichni víme, co tento osobní a náročný požadavek obnáší. Pokušení v této oblasti vyžadují pokornou důvěru v Boha, bdělost, vytrvalost a otevřenost srdce vůči moudrému bratru či moudré sestře, které nám Pán přivádí do cesty.

Evangelní rada chudoby uschopňuje rozpoznat Boží milosrdenství nejenom jako zdroj síly, ale také jako poklad. Jeví se to rozporuplně, ale být chudí znamená nalézt poklad. I když jsme znaveni, můžeme Mu nabídnout svá srdce obtížená hříchy a slabostmi. Ve chvílích, kdy pocítujeme největší křehkost, můžeme se setkat s Kristem, který se stal chudým, abychom zbohatli (srov. 2 Kor 8,9). Tato naše základní potřeba odpuštění a uzdravení je sama o sobě formou chudoby, kterou bychom nikdy neměli opomíjet, navzdory všem pokrokům, které učiníme ve ctnostech. Měla by navíc nalézt konkrétní výraz ve vašem osobním či komunitním životním stylu. Myslím zejména na potřebu vyhýbat se všemu, co vás může rozptylovat a působit zmatení a pohoršení u druhých. V zasvěceném životě je chudoba jednak „zed“ a jednak „matka“. Je to „zed“, protože chrání zasvěcený život, a je „matkou“, protože mu pomáhá růst a vede po správné cestě. Pokrytectví oněch zasvěcených mužů a žen, kteří slibují chudobu a přesto jsou bohatí, zraňuje duše věřících a poškozují církev. Pomyslete také, jak nebezpečné je pokušení osvojit si čistě funkční a světskou mentalitu, která sklání k tomu, abychom svoji naději vkládali pouze do lidských prostředků a ničí

svědectví chudoby, kterou náš Pán Ježíš Kristus žil a učil. A v tomto ohledu děkuji Otcí předsedovi a sestře předsedkyni řeholních konferencí, protože oprávněně mluvili o nebezpečí, kterým jsou pro řeholní chudobu globalizace a konzumismus. Děkuji.

Drazí bratři a sestry. S velkou pokorou konejte vše, co můžete, abyste dokázali, že zasvěcený život je cenný dar pro církev a svět. Nenechávejte si jej jenom pro sebe, sdílejte jej a nestěte Krista do každého kouta této milované země. Dovolte, aby se vaše radost nadále vyjadřovala vaší snahou přitahovat a zušlechťovat povolání a rozpoznávat, že všichni máte účast na formaci zasvěcených mužů a žen, kteří zítra přijdou po vás. Ať již se věnujete kontemplativnímu životu nebo apoštolskému, buďte horliví v lásce k církvi v Koreji a v touze přispět svým specifickým charismatem k jejímu poslání hlásat evangelium a budovat Boží lid v jednotě, svatosti a lásce.

Svěřuji vás, a zvláštním způsobem staré a nemocné členy vašich komunit, kterým patří můj zvláštní pozdrav z celého srdce, do laskavé péče Marie, Matky církve, a ze srdce vám žehnám. Požehnej vás všemohoucí Bůh, Otec, i Syn i Duch svatý.

Usilujte ve všem o harmonii mysli i srdce se svými pastýři

Drazí bratři a sestry,

Těším se z toho, že mám možnost setkat se s vámi, kteří reprezentujete rozmanité výrazy kvetoucího laického apoštolátu v Koreji. Je kvetoucí, protože vždy takový byl! Je to květ, který trvá! Děkuji předsedovi Rady katolického apoštolátu laiků, panu Pavlovi Kwon Kil-joogovi za laskavá slova na uvítanou.

Církev v Koreji, jak víme, je dědičkou víry laických generací, které vytrvaly v Ježíšově lásce a ve společenství s církví, navzdory nedostatku kněží a hrozbě tvrdého pronásledování. Blahoslavený Pavel Yun Ji-chung a mučedníci, kteří byli dnes blahorečeni, představují výjimečnou kapitolu těchto dějin. Dosvědčili víru nejenom svým utrpením a svou smrtí, ale také svým životem vzájemně se milující solidarity v křesťanských společenstvích, která se vyznačovala příkladnou láskou.

Tento cenný odkaz pokračuje ve vašich dílech víry, dobročinné lásky a služby. Církev potřebuje dnes jako vždy věrohodné svědectví laiků spásonosné pravdě evangelia, jeho moci, jež očišťuje a přetváří srdce člověka a jeho plodnosti při budování lidské rodiny v jednotě, spravedlnosti a pokoji. Víme, že existuje jedinečné poslání církve Boží a že každý pokřtěný křesťan má v tomto poslání živoucí roli. Dary vás laiků, mužů a žen, jsou mnohé, rozmanité je váš apoštolát a všechno, co činíte, směřuje k podpoře církevního poslání a zajišťuje, že časný řád je prostoupen a zdokonalen Kristovým Duchem a zaměřen k příchodu Jeho království. Zvláště bych rád poukázal na dílo mnoha sdružení, která vycházejí vstříc chudým a potřebným. Příklad prvních korejských křesťanů dokazuje, že plodnost víry se vyjadřuje konkrétní solidaritou ve vztahu k našim bratrům a sestrám bez ohledu na jejich kulturu a sociální postavení, poněvadž v Kristu „není Žid anebo Řek“ (Gal 3,28). Jsem hluboce vděčný vám, kteří svou prací a svědectvím přinášíte útěchyplnou Pánovu přítomnost lidem, kteří žijí na periferiích naší společnosti. Tato aktivita se nevyčerpává charitativní pomocí, ale má usilovat také o lidský růst. Tedy nejenom asistence, ale také lidský rozvoj. Pomáhat chudým je dobré a nezbytné, ale nestačí to. Vybízím vás, abyste rozmnožili svoje snahy o lidské povznesení, aby každý člověk, muž i žena, mohl zakoušet radost z důstojnosti, která plyne z toho, že si vydělává na vezejší chléb a zajišťuje obživu své rodiny. Tato důstojnost je dnes ohrožena idolem peněz, který ponechává mnohé lidi bez práce...Mohli bychom říci: „Otče, my jim dáme najíst!“ To však nestačí! Muž či žena, kteří jsou bez práce, musí ve svém srdci vnímat důstojnost z toho, že přinášejí domů chléb, že si na něj vydělají! Toto úsilí vám svěřuji.

Rád bych také poukázal na cenný přínos korejských katolických žen k životu a poslání církve v této zemi jakožto matek rodin, katechetek a učitelek nejrůznějších oborů. Současně nemohu nezdůraznit význam svědectví, které podávají křesťanské rodiny. V době krize rodinného života jsou naše křesťanské komunity povolány podporovat manželství a rodiny při plnění jejich poslání v životě církve a společnosti. Rodina zůstává základní jednotkou společnosti a první školou, kde si děti osvojují lidské, duchovní a morální hodnoty, které je uschopní být majáky dobroty, integrity a spravedlnosti v našich společenstvích.

Drazí přátelé, ať už je váš specifický přínos k poslání církve jakýkoli, prosím vás, abyste nadále ve svých společenstvích prosazovali co nejúplnější formaci věřících laiků stálou katechezí a duchovním vedením. Ve všem co děláte, jednejte, prosím, v úplné harmonii mysli i srdce se svými pastýři a snažte se svá tušení, talenty a charismata dávat do služeb růstu církve v jednotě a misionářském duchu. Váš přínos je podstatný, poněvadž budoucnost církve v Koreji i v celé Asii bude do velké míry záviset na rozvoji eklesiologické vize zakládající se na spiritualitě společenství, účasti a sdílení darů (*Ecclesia in Asia*,45).

Ještě jednou vám děkuji za vše, co konáte pro to, aby církev v Koreji rostla ve svatosti a horlivosti. Neustále čerpejte pro svůj apoštolát inspiraci a sílu z eucharistické oběti, kde se dává a živí láska k Bohu a lidstvu, jež je duší apoštolátu (srov. *Lumen gentium*, 33). Vám, vašim rodinám a všem, kdo se podílejí na materiálních a duchovních dílech vašich farností, sdružení a hnutí vyprošuji radost a pokoj v Pánu Ježíši Kristu pod laskavou ochranou Marie, naší Matky.

Prosím vás, abyste se za mne modlili. Nyní se všichni společně pomodlíme k Panně Marii a potom vám dám požehnání.

Zdravas Maria...

Požehnání.

Mnohokrát děkuji a modlete se za mne. Nezapomínejte na to!

Víra ze své povahy není soustředěna na sebe samu

Drazí bratři biskupové!

Srdečně a bratrsky vás zdravím v Pánu na tomto posvátném místě, kde četní křesťané darovali svůj život pro věrnost Kristu. Bylo mi řečeno, že tu existují mučedníci beze jména, protože neznáme jejich jména. Jsou to bezejmenní svatí. Napadá mne také, že jsou mnozí a mnozí svatí v našich církvích: děti, mladí, muži, ženy, staří – mnozí. Neznáme jejich jména, ale jsou svatí. Je užitečné přemýšlet o těchto obyčejných lidech, kteří žijí svůj křesťanský život a jen Pán ví o jejich svatosti. Jejich svědectví lásky přineslo milost a požehnání církvi v Koreji i za jejími hranicemi. Jejich modlitby kéž nám pomohou být věrnými pastýři duší svěřených do naší péče. Děkuji kardinálovi Graciasovi za velice laskavá slova na uvítanou a za práci, kterou Federace asijských biskupských konferencí podněcuje solidaritu a prosazuje pastorační aktivity ve vašich místních církvích.

Na tomto rozlehlém kontinentu obydleném 60% světové populace je velká rozmanitost kultur a církev je povolána být všestrannou a kreativní ve svědectví evangelium, dialogem a otevřeností vůči všem. Toto je výzva před níž stojíte. Dialog je opravdu podstatnou součástí misijního poslání církve v Asii (srov. *Ecclesia in Asia*, 29). Co však musí být východiskem a základním opěrným bodem ve vedení dialogu s jednotlivci a kulturami, abychom došli k našemu cíli? Zajisté naše vlastní identita, naše křesťanská identita. Nemůžeme se pustit do opravdového dialogu, pokud si nejsme vědomi svojí identity. Od nuly, od ničeho, od mlhavého sebevědomí dialog započít nelze. Na druhé straně není pravého dialogu, nejsme-li schopni otevřít mysl a srdce, vcítit se do těch, s nimiž mluvíme, a vlídně je přijímat. To je pozornost, ve které nás řídí Duch svatý. Jasně citění vlastní identity každého a schopnost empatie jsou proto východiskem každého dialogu. Chceme-li s druhými komunikovat svobodně, otevřeně a plodně, musíme mít jasno v tom, kým jsme, co pro nás učinil Bůh a co od nás On žádá. Nemá-li být naše komunikace monologem, musí se vyznačovat přívětivostí mysli a srdce vůči jednotlivcům i kulturám. Beze strachu. Strach je nepřitelem otevřenosti.

Úkol osvojit si vlastní identitu a vyjádřit ji však není vždy snadný, poněvadž jsme hříšníci a vždycky budeme pokoušeni duchem tohoto světa, který se projevuje různými způsoby. Chtěl bych poukázat na tři. První z nich je šalebné mámení relativismu, který zatemňuje zář pravdy, otrásá zemi pod našima nohama a tlačí nás k tekutým pískům zmatku a beznaděje. Je to pokušení, s nímž se v dnešním světě potýkají rovněž křesťanská společenství a způsobuje lidem zapomnění na to, že „za všemi změnami je mnoho věcí, které se nemění a které mají svůj poslední základ v Kristu, který je stejný včera, dnes i na věky“ (*Gaudium et spes*, 10; srov. *Žid* 13,8). Nemluvíme tu o relativismu chápaném pouze jako myšlenkový systém, ale o každodenním praktickém relativismu, který téměř nepozorovaně oslabuje jakoukoli identitu.

Druhý způsob, kterým tento svět ohrožuje solidnost naší křesťanské identity je povrchnost: tendence zaobírat se módními záležitostmi, tretkami a zábavami místo toho, abychom se věnovali věcem, na kterých opravdu záleží (srov. *Flp* 1,10). V kultuře, která oslavuje povrchnost a nabízí četné způsoby výmluv a úniků, to představuje vážný pastorační problém. U služebníků církve se tato povrchnost může projevovat také zaujetím pro pastorační plány a teorie na úkor přímého a plodného kontaktu s našimi věřícími a také nevěřícími, zejména mladými, kteří potřebují naopak solidní katechezi a bezpečné duchovní vedení. Bez zakořenění v Kristu se pravda, pro niž žijeme, rozštěpí, praktikování ctností formalizuje a dialog se redukuje na jakési vyjednávání nebo na dohodu na nesouhlasu. Sjednává se nesouhlas, protože vody jsou stojaté. Tato povrchnost nám velice škodí.

Potom je tu třetí pokušení, kterým je zdánlivě bezpečný úkryt za snadnými odpověďmi, pronesenými větami, předpisy a stanovami. Ježíš přece velice zápasil s těmi, kdo se skrývali za zákony, předpisy a snadné odpovědi a nazýval je pokrytci. Víra ze své povahy není soustředěna na sebe samu, víra směřuje k „vyjítí ven“. Chce se dát pochopit, rodí svědectví, generuje poslání. V tomto smyslu nás víra uschopňuje, abychom ve svém svědectví naděje a lásky byli současně odvážní a pokorní. Svatý Petr nám říká, že musíme být stále připraveni obhájit se před každým, kdo se ptá po důvodech naší naděje (*1 Petr* 3,15). Naše křesťanská identita nakonec spočívá v závazku klanět se jedině Bohu a mít se navzájem rádi, vzájemně si sloužit a svým příkladem ukazovat nejenom v co věříme, ale také v co doufáme a kdo je Ten, do koho jsme vložili svoji důvěru (srov. *2 Tim* 1,12).

Souhrnně vzato je naší nehlubší identitou živá víra v Krista. Znamená to být zakořenění v Pánu. Je-li toto, pak je všechno ostatní druhotné. Z této hluboké identity, živé víry v Krista, v níž jsme zakořenění, začínáme vést dialog a jsme povoláni ji sdílet upřímně, poctivě, bez předsudků, dialogem každodenního života, dialogem dobročinné lásky při všech i těch nejformálnějších příležitostech, které mohou nastat. Protože Kristus je náš život (srov. *Flp* 1,21), mluvíme o NĚm, začínáme u NĚho bez váhání či strachu. Jednoduchost jeho slova se stává zřejmou v jednoduchosti našeho života, v jednoduchosti našeho způsobu komunikace, v jednoduchosti naší služby a lásky k našim bratrům a sestřím.

Chtěl bych nyní poukázat na další prvek naší křesťanské identity: je plodná. Protože se neustále rodí a živí milostí našeho dialogu s Pánem a z vnuknutí Ducha svatého, přináší plody spravedlnosti, dobroty a pokoje. Dovolte mi proto položit vám otázku po plodech, které křesťanská identita přináší ve vašem životě a životě komunit, svěřených do vaší pastorační péče. Projevuje se křesťanská identita vašich místních církví jasně ve vašich katechetických programech a plánech mládežnické pastorace, ve vaší službě chudým a těm, kteří chřadnou na okrajích našich bohatých společností, a ve vašich snahách žít povolání ke kněžství a řeholnímu životu? Projevuje se tato plodnost? To je otázka, kterou kladu, a každý z vás se může zamyslet.

A nakonec, spolu s jasným citěním své vlastní křesťanské identity vyžaduje autentický dialog také schopnost empatie. Aby byl dialog, musí být empatie. Výzva, před níž stojíme, spočívá v tom, abychom se neomezovali na slyšení slov, která nám druzí říkají, ale chápali nevyřčenou komunikaci jejich zkušeností, jejich nadějí a jejich očekávání, jejich těžkostí a toho, co jim nejvíce leží na srdci. Tato empatie musí být plodem našeho duchovního vhledu a osobní zkušenosti, která nás vede k tomu, abychom v druhých spatřovali bratry a sestry a „naslouchali“ jejich slovům a skutkům i tomu, co je za nimi, a co chtějí sdílet svým srdcem. V tomto smyslu od nás dialog vyžaduje autenticky „kontemplativního“ ducha otevřenosti a přívětivosti. Nemohu vést dialog, jsem-li vůči druhému uzavřen. Nejenom tedy otevřenost, ale i přívětivost. Přijď ke mně domů, do mého srdce. Mé srdce tě přijímá a chce ti naslouchat. Tato empatie nás uschopňuje k pravému lidskému dialogu, ve kterém slova, myšlenky a otázky

pramení ze zkušenosti bratrství a sdíleného lidství. Chceme-li jít až teologickým základům, jdeme k Otci, který nás stvořil všechny. Jsme dětmi téhož Otce. Schopnost empatie vede k ryzímu setkání, ve kterém se mluví od srdce k srdci. Musíme vykročit k této kultuře setkávání. Tak jsme obohaceni moudrostí druhého a otevíráme se společné cestě ke hlubšímu poznání, přátelství a solidaritě. Řeknete: „Bratře papeži, o to se snažíme, ale neobrátime nikoho nebo jen málokoho.“ – Ale počínáte si tak. Ze svojí identity nasloucháš druhému. Jaké je první přikázání našeho Otce k našemu otci Abrahamovi? – „Jdi, choď v mé přítomnosti a buď bezúhonný“. A takto: od své identity, se svou empatií a otevřeností jdi spolu s druhým. Ne ovšem tak, že si jej vezmu s sebou. Žádný proselytismus. Papež Benedikt nám řekl jasně: „Církev neroste proselytismem, ale přitažlivostí.“ Mezitím chodíme v Otcově přítomnosti, budme bezúhonní, plňme toto první přikázání. Tak se dělá setkání, dialog. Z identity, z otevřenosti. Je to cesta nejhlubšího poznání, přátelství a solidarity. Jak přesně poznamenal svatý Jan Pavel II., náš závazek dialogu se zakládá na samotné logice vtělení: v Ježíši se Bůh sám stal jedním z nás, sdílel naši existenci a mluvil k nám naším jazykem (srov. *Ecclesia in Asia*, 29). V tomto duchu otevřenosti vůči druhým pevně doufám, že ty země vašeho kontinentu, s nimiž Svatý stolec dosud nenavázal plné vztahy, nebudou váhat a povedou dialog užitečný pro všechny. Nemám na mysli jenom politický, ale bratrský dialog. Křesťané přece nepřicházejí jako dobyvatelé, nepřicházejí odejmout identitu. Přinášejí tu svoji a chtějí spolu s druhými jít. Pán obdařuje milostí, pohne srdcem. Někdo chce křest, jiný ne. Vždy však jdeme společně. To je jádro dialogu.

Drazí bratři, děkuji vám za vaše bratrské a srdečné přijetí. Hledíme-li na obrovský asijský kontinent, na jeho rozlehlá území, starobylé kultury a tradice, uvědomujeme si, že v Božím plánu jsou vaše komunity vsutku *pusillus grex*, malým stádcem, jemuž je však přesto svěřeno poslání nést světlo evangelia až na konec země. Je právě jako hořčičné zrnko. Maličké. Dobrý Pastýř, který zná a miluje každou ze svých ovcí, ať vede a posílí vaše snahy shromáždit je v jednotě s Ním a se všemi ostatními členy Jeho stáde rozptýleného ve světě. Nyní všichni společně svěřme Matce Boží svoje církve, tento asijský kontinent, aby nás jako Matka naučila to, co umí učit maminka: kdo jsi, jak se jmenuješ a jak jít životem spolu s druhými. Prosme společně Matku Boží.

Dovolte Kristu, aby přetvořil váš optimismus na naději

Drazí mladí přátelé!

„*Ať se nad vámi rozzáří sláva mučedníků!*“ Tato slova, která jsou součástí motto 6. Asijského dne mládeže, dávají útěchu nám všem a posílují nás. Asijská mládeži, jsi dědičkou obrovského svědectví, drahocenného vyznání víry v Krista. On je světlem světa, světlem našeho života! Korejští mučedníci a bezpočet dalších v celé Asii odevzdali svá těla pronásledovatelům, nám však předali trvalé svědectví toho, že světlo Kristovy pravdy vyháň každou temnotu a Kristova láska slavně vítězí. V jistotě Jeho vítězství nad smrtí a svou účastí na tomto vítězství, můžeme čelit výzvě být Jeho učedníky ve svých životních situacích a ve své době.

Slova, o kterých jsme právě rozzámali, jsou naplněna útěchou. Druhá část motto – „*Asijská mládeži, povstaň*“ – nám dává úkol, zodpovědnost. Uvažujme chvíli o každém jednotlivém slově. Nejprve je to výraz „asijská“. Shromáždili jste se tady v Koreji ze všech částí Asie. Každý z vás má své vlastní místo a svůj kontext, ve kterém jste povoláni rozjímat o Boží lásce. Asijský kontinent, proniknutý bohatými filosofickými a náboženskými tradicemi, zůstává velkou frontou vašeho svědectví Kristu, jenž je „cesta, pravda a život“ (Jan 14,6). Jako mladí, kteří nejenom žijete v Asii, ale jste z tohoto obrovského kontinentu, máte právo a úkol plně se podílet na životě svých společností. Nemějte strach nést moudrost víry do každé oblasti společenského života!

Jako mladí Asijci vidíte a milujete zevnitř všechno, co je ve vašich kulturách a tradicích krásné, šlechetné a opravdové. Zároveň jako křesťané také víte, že evangelium má očistnou sílu pozvednout a zdokonalit tento odkaz. Díky Duchu svatému, kterého jste dostali ve křtu a jehož přítomnost byla zpečetěna bířmováním, můžete v jednotě se svými pastýři uplatňovat četné pozitivní aspekty různých asijských kultur. Jste rovněž schopni rozlišovat to, co je neslučitelné s vašim životem milosti, která ve vás zakořenila křtem, i ty aspekty současné kultury, jež jsou hříšné, zkažené a smrtonosné.

Vraťme se k motto tohoto setkání a přemýšlejme o slovu „mládež“. Vy a vaši přátelé jste plni optimismu, energie a dobré vůle, charakteristických pro toto období svého života. Dovolte Kristu, aby přetvořil váš přirozený optimismus na křesťanskou naději, vaši energii na mravní ctnosti, vaši dobrou vůli v ryzí lásku, která se umí obětovat! To je cesta, kterou jste povoláni se ubírat. To je cesta k přemožení všeho, co ohrožuje naději, ctnost a lásku ve vašem životě a ve vaší kultuře. Takto se vaše mládí stane darem pro Ježíše i svět.

Jako mladí křesťané, ať už pracujete či studujete anebo jste nastoupili svoji profesi, odpověděli jste na povolání k manželství, k řeholnímu životu nebo kněžství, nejste pouze součástí budoucnosti církve: jste také nezbytnou a milovanou součástí *přítomnosti* církve! Vy jste přítomnost církve. Zůstaňte vzájemně sjednoceni, stále více se přibližujte Bohu a společně se svými biskupy a kněžími využijte tato léta k vytváření církve více svaté, více misionářské a pokorné, církve, která miluje a adoruje Boha ve snaze sloužit chudým, osamoceným, nemocným a lidem odsouvaným na okraj.

Ve svém křesťanském životě budete stejně jako učedníci v dnešním evangeliu častokrát pokoušeni odhánět cizince, nuzného, chudého a zkroušeného. Tito lidé svým způsobem opakují zvolání ženy z evangelia: „Pane, pomoz mi!“. Prosba kananejské ženy je zvoláním každého člověka, který hledá lásku, přijetí a přátelství s Kristem. Je to povzdech mnoha lidí v našich anonymních městech, prosba mnoha vašich současníků a modlitba všech mučedníků, kteří i dnes snášejí pronásledování a smrt v Ježíšově jménu: „Pane, pomoz mi!“. Odpovězme na tuto invokaci ne jako ti, kdo odhánějí prosící lidi jako by služba potřebným znemožňovala přebývat v Pánově blízkosti. Nikoli! Musíme být jako Kristus, který odpovídá na každou prosbu o pomoc láskou, milosrdenstvím a soucitem.

A nakonec třetí část motto tohoto setkání: „*Povstaň!*“ – mluví o odpovědnosti, kterou nám svěřuje Pán. Je to povinnost bdít a nedopustit, aby nátlak, pokušení a naše hříchy či hříchy druhých zmrzačily naši vnímavost pro krásu svatosti a pro radost evangelia. Dnešní sponsoriální žalm nás vybízí, abychom se ustavičně „radovali a jásalí“. Nikdo, kdo usnul, nemůže zpívat, tancovat a radovat se. Není pěkné vidět mladé lidi upadající do apatie. Je třeba vstát, jít vpřed. Drazí mladí, „Bůh, náš Bůh, nám

požehnal" (Žl 67), od něho „se nám dostalo milosrdenství" (Řím 11,30). V jistotě Boží lásky jděte do světa, aby se druhým dostalo milosrdenství, „protože se jej dostává vám" (Řím 11,31). Právě milosrdenstvím jsme spaseni.

Drazí mladí Asijci, přeji vám, abyste se v jednotě s Kristem a církví ubírali touto cestou, po které dojdete k úplné radosti. Nyní, kdy se připravujeme na eucharistickou hostinu, obrátíme se k Marii, naší Matce, která přivedla na svět Ježíše. Ano, Tys naše Matka, Maria, přejeme si přijmout Ježíše, pomáhej nám svým mateřským citěním přinášet Jej druhým, věrně Mu sloužit a ctít Jej v každé době a na každém místě v této zemi a v celé Asii. Amen.

Korea je jediná rodina

Drazí bratři a sestry!

Můj pobyt v Koreji se chýlí ke konci a nemohu nepoděkovat Bohu za četná požehnání, která udělil této milované zemi a zejména církvi v Koreji. Za jedno z těchto požehnání pokládám zvláště zkušenost, kterou jsme společně prožili v těchto dnech za přítomnosti mnoha mladých poutníků ze všech částí Asie. Jejich láska k Ježíši a jejich nadšení pro šíření Jeho království byly inspirací pro všechny.

Moje návštěva vrcholí slavením této mše svaté, v níž prosíme Boha o milost pokoje a smíření. Tato modlitba má zvláštní rezonanci na korejském poloostrově. Dnešní mše je především a hlavně modlitbou za smíření v této korejské rodině. Ježíš nám v evangeliu říká, jak mocná je naše modlitba, když dva nebo tři prosí v jeho jméno (srov. Mt 18, 19-20). Tím spíše pak pozvedne-li svou snažnou prosbu k nebi všechen lid!

První čtení podává Boží příslib obnovy jednoty a prosperity lidu rozptýleného pohromou a rozdělením. Pro nás stejně jako pro Izraelský lid je to příslib naděje a ukazuje budoucnost, kterou pro nás už nyní chystá Bůh. Nicméně tento příslib je neoddelitelně spojen s jedním příkazem, totiž návratem k Bohu a poslušností Jeho zákonu z celého srdce (srov. Dt 30,2-3). Božský dar smíření, jednoty a pokoje se neoddelitelně pojí k milosti obrácení. Jde o transformaci srdce, která může změnit běh našeho života i našich dějin, jednotlivců i lidu.

V této mši přirozeně nasloucháme tomuto příslibu v kontextu historické zkušenosti korejského lidu, zkušenosti rozdělení a konfliktu, který trvá déle než šedesát let. Naléhavé Boží pozvání ke konverzi vyzývá také Kristovy stoupence v Koreji, aby zkoumali kvalitu svého přínosu k vytváření spravedlivé a lidské společnosti. Volá každého z vás k zamyšlení nad tím, jak dosvědčujete - individuálně i komunitně - evangelní péči o sklíčené, marginalizované, nezaměstnané a vyloučené z prosperity mnohých. Volá vás jako křesťany a jako Korejce, abyste rozhodně odmítli mentalitu založenou na podezření, rozepři a soupeření a upřednostňovali kulturu utvářenou evangelním učením a těmi nejušlechtlejšími tradičními hodnotami korejského lidu.

V dnešním evangeliu se Petr ptá Pána: „Kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“. Pán odpovídá: „Neříkám ti nejvíc sedmkrát, ale třeba sedmdesát sedmkrát" (Mt 18,21-22). Tato slova mluví k jádru Ježíšem daného poselství o smíření a pokoji. V poslušnosti k tomuto příkazu prosíme denně našeho nebeského Otce o odpuštění našich vin, „jako i my odpouštíme našim viníkům". Kdybychom nebyli schopni takto jednat, jak bychom se mohli poctivě modlit za mír a smíření?

Ježíš nás žádá, abychom věřili, že odpuštění je branou, která vede ke smíření. Když nás nabádá, abychom bezvýhradně odpouštěli svým bratrům, žádá po nás něco zcela radikálního, ale dává nám k tomu také milost. Co se z lidské perspektivy jeví jako nemožné, neprůchodné, ba dokonce odpudivé, činí Ježíš možným a plodným skrze nekonečnou moc svého kříže. Kristův kříž zjevuje Boží moc odstranit každé rozdělení, zahojit každé zranění a obnovit původní svazky bratrské lásky.

To je tedy poselství, které vám zanechávám na závěr své návštěvy v Koreji. Důvěřujte v moc Kristova kříže! Přijměte Jeho smiřující milost do svých srdcí a sdílejte ji s druhými! Žádám vás, abyste přesvědčivě dosvědčovali poselství o Kristově smíření ve svých domovech, svých komunitách a v každé oblasti národního života. Věřím, že v duchu přátelství a spolupráce s ostatními křesťany, stoupenci jiných náboženství a se všemi muži a ženami dobré vůle, kterým leží na srdci budoucnost korejské společnosti, budete kvasem Božího království v této zemi. Potom budou naše modlitby za pokoj a smíření vystupovat k Bohu z čistých srdcí a z milosti Jím darované dostane se jim onoho drahocenného a všemi kýženého dobra.

Modleme se tedy, aby vzešla nová příležitost k dialogu, setkání a překonání rozdíků, za neustálou velkorysost při poskytování humanitární pomoci všem potřebným a za stále širší uznání skutečnosti, že všichni Korejci jsou bratři a sestry, členové jediné rodiny a jediného lidu, kteří mluví týmž jazykem.

Před rozloučením s Koreou bych chtěl poděkovat občanským a církevním představitelům a všem, kteří jakýmkoli způsobem pomohli k uskutečnění této návštěvy. Osobní uznání bych rád vyslovil korejským kněžím, kteří svou prací denně slouží evangeliu a podílejí se na utváření Božího lidu ve víře, naději a lásce. Prosím vás, abyste jako vyslanci Kristovi a služebníci jeho smiřující lásky nadále vytvářeli svazky úcty, důvěry a harmonické spolupráce ve svých farnostech, mezi sebou a s vašimi biskupy. Váš příklad bezvýhradné lásky k Pánu, vaše věrnost a oddanost službě, jakož i vaše charitativní péče o ty, kdo jsou v nouzi, znamenitě přispívají k dílu smíření a pokoje v této zemi.

Drazí bratři a sestry, Bůh nás volá, abychom se vrátili k Němu a naslouchali Jeho hlasu, a slibuje, že nám dá na zemi pokoj a prosperitu větší, než jakou kdy poznali naši předkové. Kež Kristovi následovníci v Koreji připraví jitro onoho nového dne a země jitrní svěžesti obdrží to nejhodnější, božské požehnání harmonie a pokoje.
Amen.

Agresora je dovoleno zastavit, neříkám bombardovat

Jak bývá zvykem, odpovídal Petruův nástupce během zpátečního letu ze Soulu do Říma na dotazy novinářů. Více než hodinová konverzace se dotkla patnácti okruhů, mezi nimiž převážila aktuální politická témata – situace v Iráku a na Blízkém východě všeobecně. Jak v úvodu poznamenal tiskový mluvčí Svatého stolce, **O. Federico Lombardi**, novináři se rozdělili do jazykových skupin a mezi sebou vždy vylosovali jednoho zástupce, který kladl otázku.

Počáteční slovo patřilo Svatému otci, který všem novinářům poděkoval za odvedenou náročnou práci, a poté již promluvil zástupce hostitelské země.

1. Oběti ztroskotání trajektu Sewol a riziko politické manipulace papežových gest

Jihokorejský novinář, Sung Ji Park, se tázal, co papež zakusil při setkání s pozůstalými po obětech havárie trajektu Sewol. Není tu riziko politické manipulace papežova gesta?

Papež: „Když máš před sebou lidskou bolest, máš dělat to, co ti napovídá srdce. Někdo pak řekne: Papež to udělal, protože sleduje nějaký politický záměr. Je možné říci všechno. Když ale pomyslíš na tyto muže a ženy, otce a matky, kteří ztratili děti, bratry a sestry, na jejich převelikou bolest, srdce – srdce kněze – mi říká, že jim mám být nablízku. Cítím to tak. Víím, že útěcha vyjádřená slovy není žádná pomoc, že nevrátí život zemřelým. Avšak lidská blízkost nám v těchto okamžicích dodává sílu, nastupuje tu soudržnost. Vzpomínám, že jako arcibiskup Buenos Aires jsem prožil dvě takovéto katastrofy. Jednou to byl požár v diskotéce, kde při koncertu populární hudby zemřelo 193 mladých lidí. Podruhé to bylo železniční neštěstí, kde, tuším, zemřelo 120 lidí. V té době jsem také cítil potřebu být lidem nablízku. Připnul jsem si tento odznáček, *ukazuje papež na žlutou stužku, kterou nosí rodinní příslušníci obětí a všichni, kdo požadují vysvětlení tragédie*, abych s nimi byl solidární. Půlden nato, co jsem ho nosil, za mnou přišli se žádostí: Možná bude lepší ho sundat, musíte být neutrální. Vůči lidské bolesti nelze být neutrální, odpověděl jsem.“

2. Letecký vojenský zásah USA na pozice teroristů Islámského státu v Iráku a tamní menšiny

Další otázka amerického žurnalisty ze CNA Alana Holdrena již směřovala k současnému blízkovýchodnímu dění: Vojenské síly USA před nedávnem začaly bombardovat teroristy na iráckém území, aby zabránily genocidě a zajistily budoucnost menšinám, včetně katolíků. Schvalujete tento zásah?

Papež: „V těchto případech, kde dochází k nespravedlivé agresi, mohou pouze říci, že je dovoleno „zastavit“ nespravedlivého agresora. Zdůrazňuji sloveso *zastavit*. Neříkám bombardovat, rozpoutat válku, ale *zastavit*. Je třeba vážit, jakými prostředky toto zastavení provést. Je tedy povoleno zadržet nespravedlivého agresora, avšak musíme také mít na paměti, kolikrát pod záminkou bránění nespravedlivé agresi mocnosti ovládly národy a zahájily dobovačnou válku. Jediný stát nemůže posuzovat, jak zadržet nespravedlivého agresora. Po druhé světové válce vznikly Spojené národy a právě tam je třeba diskutovat a říci – je tento agresor nespravedlivý? Zdá se, že ano, jak ho tedy zastavíme? – Nic víc. Za druhé – menšiny. Děkuji za užití tohoto slova. Mně totiž přinášejí zprávy o křesťanech, kteří trpí, mučednicích. Jistě, je tu hodně mučedníků. Jsou tu ale také muži a ženy, náboženské menšiny, nikoli všichni křesťané, a všichni jsou si rovni před Bohem. Zastavit nespravedlivého agresora je právo, které lidstvo má. Je tu však také právo, které má agresor, a sice být zastaven, aby už více neublížoval.“

3. Možnost návštěvy křesťanských uprchlíků v Iráku

Dotaz na dění v Iráku nadále rozvíjel francouzský novinář, Jean-Louis de la Vaissiere z France Presse: Svatosti, podporoval byste pozemní vojenský zásah na iráckém území, který by zastavil islamisty? Myslíte si, že byste mohl Irák a zejména Kurdistan navštívit, abyste podpořil tamní křesťanské uprchlíky?

Papež: „V nedávné době jsem se setkal s guvernérem Kurdistanu, který měl na situaci a její řešení jasný názor, bylo to však ještě před zahájením posledních výbojů. Jsem ochotný Irák navštívit a doufám, že to zde mohu říci. Když jsme s mými spolupracovníky dostávali zprávy o tamější situaci, o náboženských menšinách a problémech v Kurdistanu, který v onom okamžiku nemohl přijmout tolik uprchlíků, reagovali jsme vícero způsoby. Především jsme vydali tiskové prohlášení, které napsal O. Lombardi. Toto prohlášení bylo zasláno všem nunciaturám, aby jej předaly vládám. Poté jsme se obrátili na generálního tajemníka Spojených národů a vyslali jsme do Iráku papežského vyslance, kardinála Filoniho. A nakonec jsme usoudili, že bude-li to nezbytné, po návratu z Koreje mohu Irák navštívit. Je to jedna z možností, které jsem nakloněn. V tomto okamžiku to není to nejlepší, ale jsem připraven.“

4. Vztah Svatého stolce k Číně a možnost apoštolské cesty do Číny

Právě při prolétání čínským vzdušným prostorem zazněla případná otázka italského žurnalisty Fabia Zavattara: jste první papež, který mohl přeletět Čínu. Telegram, který jste zaslal čínskému prezidentovi, zůstal bez negativních komentářů. Myslíte si, že to znamená krok vpřed směrem k možnému dialogu? Toužíte Čínu navštívit?

Papež: „Když jsme cestou do Koreje prolétali čínským vzdušným prostorem, byl jsem právě v pilotní kabině. Jeden z pilotů mi ukázal manuál a vysvětlil mi, že za deset minut vstoupíme do čínského vzdušného prostoru a že je nutné požádat o schválení, což je v každé zemi běžná procedura. Byl jsem svědkem toho, kdy žádali o oprávnění, a slyšel jsem odpověď. Pilot pak řekl – nyní odešleme telegram. Nevím, jak to udělal, ale odeslal ho. Potom jsem se s nimi rozloučil, vrátil jsem se na své místo a hodně jsem se modlil za onen krásný a ušlechtilý čínský národ. Je to moudrý národ. Když pomyslím na velké čínské myslitele, na dějiny věd a moudrosti...Také my, jezuité, tam máme své dějiny – v Matteu Riccim a dalších. Jestli toužím po cestě do Číny? Ale jistě, v

budoucnou. Církev respektuje čínský národ. Pouze požaduje svobodu pro svou službu a práci, neklade žádné jiné podmínky. Netřeba zapomínat na zásadní list, který se týká čínské problematiky. Je to dopis, který čínským katolíkům zaslal Benedikt XVI. a který je dodnes aktuální. Je prospěšné si jej znovu přečíst. Svátý stolec je stále otevřený kontaktům, protože si čínského národa skutečně váží."

5. Budoucí papežské cesty a možnost návštěvy Avily v příštím roce

Korespondentka španělského katolického rozhlasu Paloma Garcia Ovejerová vyzvíдалa, zda se příští rok plánuje papežská návštěva Španělska v souvislosti s pětistým výročím narození sv. Terezie z Avily. Je naděje, že papež zavítá do Avily a Alba de Tormes – ke hrobu španělské mystičky?

Papež: „Paní prezidentka Korejské republiky mi v dokonalé španělštině řekla, že naděje umírá poslední. Mínila tím naději ve sjednocení Koreje. Napadá mne tedy tato odpověď, protože o cestě se dosud nerozhodovalo. Letos je na programu Albánie. Někdo říká, že papežovým stylem je začínat od periferií, ale já do Albánie jedu ze dvou důležitých důvodů. Za prvé proto, že se jim tam podařilo sestavit vládu národní jednoty – pomysleme přitom na Balkán – ve které jsou zastoupeni muslimové, pravoslavní a katolíci. Funguje tu mezináboženská rada, která velmi pomáhá, vyvažuje a uvádí v soulad, a to je dobré. Papežova přítomnost v Albánii tedy chce všem národům říci: Je možné pracovat společně, což také vnímám jako skutečnou pomoc onomu ušlechtilému národu. A dále: Pomysleme-li na albánské dějiny, z náboženského hlediska to byla jediná komunistická země, která ústavně zakotvila praktický ateismus. Když šel člověk na mši, bylo to protiústavní! Jeden z tamních ministrů mi také řekl, že v té době bylo zničeno – a tady chci být přesný – 1820 kostelů, pravoslavných a katolických. Mnohé z nich přeměnili na kina, divadla, taneční sály. Cítil jsem, že se do Albánie mám vydat, a za jeden den se to zvládne. Příští rok bych chtěl jet do Filadelfie na setkání rodin. Také jsem dostal pozvání od prezidenta Spojených států do amerického parlamentu a od generálního tajemníka Spojených národů do sídla OSN v New Yorku. Možná spojíme tato tři města dohromady – Filadelfii, Washington a New York. Mexičané by si přáli, abych při té příležitosti zajel také k Panně Marii Guadalupské – mohlo by se této cesty využít, ale není to jisté. A nakonec Španělsko. Pozval mne královský pár i episkopát a je tu celá řada dalších pozvání – např. do Santiaga de Compostela...*Snad by bylo možné jet ráno do Avily a Alba de Tormes, odpoledne se vrátit. Bylo by to možné, ale není rozhodnuto. To je má odpověď.*“

6. Vztah k emeritnímu papeži Benediktu XVI.

Německého novináře Johannese Schidelka zajímalo, jaký vztah vládne mezi současným a emeritním papežem: Existuje tu pravidelná výměna názorů, máte s Benediktem XVI. nějaký společný projekt po poslední encyklice?

Papež: „Vídáme se. Před odjezdem jsem za ním zašel na návštěvu. Benedikt XVI. mi dva týdny předtím zaslal jeden zajímavý spis a ptal se na můj názor...Máme normální vztahy. Vráťím se totiž k myšlence, která se možná některým teologům nelíbí. Sám teolog nejsem, ale myslím si, že emeritní papež není žádná výjimka. Je to zkrátka první emeritní papež po mnoha stoletích. Vzpomeňme si, jak pronesl: „zestárl jsem, už nemám sílu“ – to bylo krásné, ušlechtilé, a také pokorné a odvážné gesto. Před sedmdesáti lety byli výjimkou emeritní biskupové. Prostě neexistovali, zatímco dnes je postavení emeritních biskupů uzákoněno. Myslím, že také status emeritního papeže je nyní již ustanoven. Náš život se totiž prodlužuje a v určitém věku, byť zdraví třeba slouží, už tělesná únava neuschopňuje k dobrému výkonu vlády v církvi a ke zvládnutí všech jejích problémů. Věřím, že papež Benedikt XVI. ustavil toto gesto emeritních papežů. Opakuji: možná mi nějaký teolog vytkne, že nemám pravdu, ale můj názor je takový. Uvidíme, staletí ho prověří. A až se nebudu já cítit na to, abych šel dál? Udělal bych totéž. Budu se hodně modlit, ale udělal bych totéž. Benedikt XVI. otevřel cestu, která je institucionální, nikoli výjimečná. Máme k sobě opravdu bratrský vztah. Už jsem také řekl, že je to jako bych měl doma moudrého dědečka. Je mužem moudrosti a jemného rozlišování. Dělá mi dobře, když mu naslouchám, zatímco on mne dostatečně povzbuzuje. Takový je tedy náš vztah“.

7. Pozdrav korejských *comfort women*, úvaha o možné cestě do Japonska. Třetí světová válka

Japonský novinář Yošimori Fukušima papeži poděkoval za první návštěvu asijského kontinentu. „Během své cesty jste potkal lidi, kteří hodně vytrpěli. Co jste prožíval, když jste při závěrečné mši pozdravil sedm tzv. comfort women, (sexuálních otrokyň japonských vojáků, pozn.red.). Stejně jako v Koreji byli také v Japonsku skrytí křesťané. Příští rok uplyne 150 let od jejich opětovného vystoupení na povrch. Bude možné, abychom se za ně v Nagasaki pomodlili spolu s vámi?

Papež: „To by bylo moc krásné! Pozvala mne jak japonská vláda, tak biskupové...Ale zpět k utrpení – vracíte se tím k jedné z prvních otázek. Korejský národ nikdy neztratil svou důstojnost. Zažil invazi, poníženi, války, rozdělení a mnoho vytrpěl. Včera cestou na setkání s mladými lidmi jsem navštívil muzeum mučedníků. Utrpení těchto lidí bylo strašné. Byli umučeni jen kvůli tomu, že nechtěli pošlapat kříž. Je to dějinné utrpení. Schopnost trpět je tedy součástí národní důstojnosti. Také dnes při mši byly vpředu tyto staré ženy. Když pomyslím, že za (*japonské*, pozn. red.) invaze byly jako dívky odvlčeny do kasáren a zneužívány. Ony však neztratily důstojnost. A dnes ráno přišly, odhalily svou tvář starých žen, poslední z těch, které přežily. Tento národ je silný ve své důstojnosti. Když se však vrátíme k mučednictví, utrpení a k těmto ženám, zjišťujeme, že takové jsou plody války! A my dnes žijeme ve válečném světě, všude! Kdosi mi řekl – víte, Otče, jsme ve třetí světové válce, ale rozčleněné na kapitoly. Surovost patří do válečného světa. Chtěl bych se zastavit u dvou pojmů – první je surovost. Děti nyní už nemají žádnou cenu. Dříve se vedly konvenční války, ale dnes něco takového neplatí. Tím neříkám, že konvenční války jsou něco dobrého. Dnes ale bomba dopadne a zabije nevinného spolu s viníkem, dítě se ženou, matkou. Zabije všechny. A toho bychom se měli děsit. Neříkám to proto, abych vás vystrašil. Úroveň lidské krutosti však v tomto okamžiku poněkud děsí.

Druhý pojem je mučení. Dnes je mučení jedním z téměř běžných nástrojů v jednání tajných služeb a při některých soudních procesech...Mučení je však hřích proti lidskosti, je to zločin proti lidskosti. Katolíkům říkám: Mučit člověka je smrtelný hřích, je to těžký hřích. Velmi by mne těšilo, kdybyste ve svých sdělovacích prostředcích uvažovali nad tím, jakého stupně krutosti lidstvo dosáhlo a jaké názory panují na mučení. Myslím, že by toto zamyšlení všem prospělo.“

8. Intenzivní papežská agenda a odřeknutí některých bodů programu

Reportérku listu „Wall Street Journal“ Deborah Ballovou znepokojuje papežův náročný pracovní rytmus, s minimem odpočinku a bez dovolené: „V posledních měsících jste musel na poslední chvíli odřici některé závazky. Má nás tento životní rytmus znepokojoovat?“

Papež: „Ano, už mi to kdosi naznačil. Dovolenou jsem strávil doma, jak to běžně dělám. Jednou jsem četl zajímavou knihu s titulem: „Raduj se, že jsi neurotik“. Také já mám své neurozy, které je třeba dobře léčit, víte? Každodenním pitím čaje maté. Jednou z mých neuroz je přílišné přilnutí k domovu. Naposledy jsem s jezuitskou komunitou trávil prázdniny mimo Buenos Aires v roce 1975. Dovolenou si vybírám pokaždé – opravdu! – ale zůstávám ve svém prostředí. Změním rytmus – více spím, čtu, co se mi líbí, poslouchám hudbu, víc se modlím. A tak odpočívám. Červenec a část srpna jsem prožil takto. Je pravda, že onen den, kdy jsem měl jet do Gemelli (římské polikliniky, pozn. red.), jsem až do poslední chvíle před odjezdem byl připraven, ale skutečně jsem nemohl. Měl jsem za sebou opravdu velmi náročné dny. Nyní musím být opatrnější. Takže vlastně máte pravdu“. (smích).

9. Jak papež František nakládá se svou popularitou?

Korespondent Francouzského rozhlasu Anaïs Feuga položil otázku, týkající se papežovy oblíbenosti. „Když zástup v Riu volal „František, František“, odpovídal jste „Kristus, Kristus“. Jak prožíváte svou obrovskou popularitu?“

Papež: „Prožívám ji díkyvdáním Pánu za to, že jeho lid je šťastný, a přeji Božímu lidu to nejlepší. Prožívám ji jako velkorysost lidu. Ve svém nitru se snažím myslet na své hříchy a omyly, abych se necítil důležitě, protože vím, že to potrvá krátký čas. Dva nebo tři roky a pak do domu Otcova. A potom – není moudré, že to říkám - ale žiji tuto popularitu jako přítomnost Pána v jeho lidu. Pána, který biskupa jako pastýře lidu užívá k tomu, aby mnohé vyjevil. Prožívám ji tedy přirozeněji než dříve, kdy mne poněkud děsila. Nyní se soustředím na tento postoj. Říkám si, že se nesmím zmylit, abych Božímu lidu nezpůsobil křivdu, a tak podobně.“

10. Papež jako vatikánský vězeň?

Redaktorku Italského státního rozhlasu Francescu Paltraccovou přitahuje papežův každodenní život v Domě svaté Marty. Cítí se František jako vatikánský vězeň?

Papež: „Snažím se o co největší svobodu. Mám pracovní a úřední schůzky, ale jinak žiji, jak nejobyčejněji dovedu. Opravdu by mne těšilo vycházet z Vatikánu ven, ale nejde to. Nikoli kvůli bezpečnosti, ale když člověk vyjde, nakupí se na něj lidé. Prostě to nejde a taková je realita. Ale uvnitř, ve svaté Martě, žiji normálně. Pracuji, odpočívám, klábosím. Zpočátku jsem se cítil jako vězeň, ale mnohé se změnilo, některé hradby padly. Předtím to byly samé zákazy – samé „tam papež nemůže jít“. Něco pro zasmání – jdu k výtahu a hned se objeví člověk, protože papež nemůže jezdit výtahem sám. Řekl jsem mu: Vrať se na svoje místo, sjedu dolů sám. A tím to skončilo. Tak to má být, že? V normalitě.“

11. Váš sportovní tým San Lorenzo je poprvé mistrem Ameriky. Jak to prožíváte?

Argentinský novinář Sergio Rubin položil otázku, „k jejímuž zodpovězení je zapotřebí hlubokých teologických znalostí“, jak sám s nadsázkou předeslal. Poprvé se totiž stalo papežovo oblíbené mužstvo mistrem Ameriky. „Rád bych věděl, jak to vnímáte. Slyšel jsem také, že tuto středu (20.8.) přijmete na generální audienci delegaci této sportovní asociace...“

Papež: „Poté co Brazílie skončila jako druhá, je to dobrá zpráva. Dozvěděl jsem se to tady v Soulu, a řekli mi také, že ve středu přijdou. Je to veřejná audience, ať tedy přijdou. San Lorenzo je tým, kterému fandila celá rodina. Můj tatínek za něj hrál basketbal. Byl totiž hráčem basketbalu. Jako děti jsme tam chodili a také maminka s námi chodila. Rok 1946, pamatuji si to jako dnes. San Lorenzo byl skvělý tým. Jsou tedy mistry. Z toho mám radost. Mám z toho radost. Ale není to zázrak. Zázrak ne...“

12. Příští encyklika o ochraně životního prostředí

Jürgen Erbacher z německé televize se zajímal o projekt encykliky o ekologii, o níž se už delší dobu mluví. „Je možné říci – tázal se – kdy bude publikována a jaké jsou její hlavní body?“

Papež: „Encyklika. Hodně jsem o ní mluvil s kardinálem Turksonem a s dalšími a požádal jsem kardinála Turksona, aby shromáždil všechny návrhy, které k tomu přišly. A týden před cestou... ne, čtyři dny předtím mi kardinál Turkson odevzdal první koncept. První koncept je takhle tlustý (ukazuje) řekl bych, že je o třetinu silnější než *Evangelii gaudium* (smích). Je to první koncept. Nyní je tu nesnadný problém, protože o ochraně stvoření, ekologii a také ekologii člověka je možné mluvit s jistotou do určité míry. Potom nastupují vědecké hypotézy, některé poměrně jisté, jiné nikoli. Encyklika, která je textem církevního magisteria, se musí opírat jenom o jistoty, o věci, které jsou jisté. Řekne-li papež, že středem vesmíru je Země a ne Slunce, chybuje, protože říká něco nevědeckého, a to nejde. Tak to nyní vypadá. Musíme nyní text bod po bodu prostudovat a myslím, že se ztenčí. Je třeba jít k podstatě, k tomu, co lze tvrdit s jistotou. V poznámkách pod čarou je možné říci: »k tomu je tato a tato hypotéza«, ale nepodávat to jako informaci, tedy v samotném textu encykliky, která je věroučným textem a musí se zakládat na jistotách.“

Otec Lombardi se potom papeže otázal, zda chce ještě pokračovat anebo propustit novináře na oběd?.

Papež: „Záleží na tom, jaký mají hlad...

Novináři: „Nemáme hlad, ani se nám nechce spát...

Otec Lombardi tedy předal slovo dalšímu ze seznamu novinářů:

13. Znovu otázka o *comfort women* a o rozdělení Koreje

Jihokorejský žurnalista Jung Ae Ko z jednoho tamějšího deníku nejprve poděkoval za návštěvu v Jižní Koreji a položil dvě otázky. První zněla: „Těsně přede mší v katedrále Myendog jste se pozdravil s několika tzv. *comfort women* (sexuální otrokyně japonské armády). Na co jste myslel? Druhá otázka: Pchjongjang tvrdí, že křesťanství představuje ohrožení pro jeho režim a jeho představitele. My víme, že severokorejským křesťanům se stalo něco hrozného. Nevíme však co. Napadá vás, jak by se dal změnit postoj Pchjongjangu k severokorejským křesťanům?

Papež: „První otázka. Budu se asi opakovat. Tyto ženy byly přítomny, protože navzdory všemu, co vytrpěly, mají důstojnost. Mají tvář. Jak už jsem řekl před chvílí, myslel jsem na válečné útrapy a krutost, kterou přináší válka... Tyto ženy byly vykořisťovány, zotročeny. To všechno jsou ukrutnosti. Na to jsem myslel. Na důstojnost, kterou mají, a na to, kolik vytrpěly. Utrpení je odkaz. Otcové prvotní církve říkali, že krev mučedníků je zárodkem křesťanů. Vy Korejci jste zasévali velmi mnoho. A v důsledku toho je nyní vidět hojná úroda této setby mučedníků. O severní Koreji nevím... O utrpení samozřejmě vím. Jedním je rozdělení rodin. Mnoho příbuzných se nesmí stýkat a to je utrpení. To je pravda. Rozdělení země je bolestné. Dnes v katedrále, když jsem oblékal liturgická roucha, dostal jsem jako dárek trnovou korunu vyrobenou z ostnatého drátu, který rozděluje Koreu na dvě části. Mám ji tady na palubě. Vezeme tento dárek s sebou. Rozdělení, rozdělení rodin je bolestné. Včera, nevím přesně, ale v promluvě k biskupům jsem řekl, že máme naději. Obě Koreje jsou jako sestry, mluví stejnou řečí. Když se mluví stejnou řečí, pak je tomu tak proto, že je stejná matka a to nám dává naději. Bolest rozdělení je obrovská. Chápu to a modlím se, aby to skončilo.“

14. Beatifikace salvadorského biskupa Oskara Romera

Americko-italský korespondent agentury Reuters, Philip Pulella, nejprve pochválil papežovu angličtinu. „Netřeba mít strach“ – řekl a nabídl papeži pomoc, kdyby chtěl tento jazyk více praktikovat, a protože pochází z New Yorku, mohl by jej prý naučit newyorskému akcentu. Potom se papeže zeptal v souvislosti s mučednictvím na případný beatifikační proces biskupa Romera.

Papež: „Proces byl v Kongregaci pro nauku víry blokován. Prý z obezřetnosti. Nyní je odblokován. Přešel na Kongregaci pro svatořečení. A postupuje cestou normálního procesu. Záleží na příčinnosti postulátorů. Je velmi důležité jednat rychle, protože bych rád, aby bylo jasno, jednak pokud jde o mučednictví *in odium fidei*, jednak o vyznávání Kréda a o prokazování skutků vůči bližnímu, které nám káže Ježíš. A to je práce pro teology, kteří to studují. Za ním je totiž Rutilio Grande a další. Existují další, kteří byli zabití, ale nejsou na stejné výši jako Romero. To je třeba teologicky rozlišit. Pro mne je Romero mužem Božím, ale je zapotřebí řádného procesu, a také Pán musí dát nějaké znamení... Bude-li chtít, učiní tak. Nyní se však musejí snažit postulátoři, protože už tomu nic nebrání.“

15. Válka v pásnu Gazy značí neúspěch vatikánské modlitby za mír?

Poslední otázka letecké tiskové konference se opět vrací k válečným aktualitám a kladla ji zástupkyně francouzského katolického deníku *La Croix*, Celine Hoyeauxová: Znamená válka v Gaze, že modlitba za mír ve Vatikánu byla neúspěšná?

Papež: „Velice děkuji za otázku. Modlitba za mír určitě neselhala. Za prvé, tato iniciativa nevyšla z mé strany, ale od obou prezidentů, izraelského a palestinského. Sdíleli se mnou své znepokojení. Chtěli jsme invokaci míru uskutečnit na místě, ale nebylo možné najít nějaký vhodný prostor. Vždycky by to stálo vysokou politickou cenu, pokud by někdo z nich přišel za druhou stranou. Nunciatura by sice byla neutrální, ale palestinský prezident by musel vstoupit do východního Jeruzaléma, což nebylo jednoduché. Proto mi řekli – „Sejdeme se ve Vatikánu, přijedeme tam“. Tito dva prezidenti jsou lidé pokoje a věří v Boha. Zažili už mnoho zlého a tím se přesvědčili, že jediné řešení spočívá ve vyjednávání, dialogu a míru. Vraťme se teď k vaší otázce – byl to neúspěch? Ne, věřím, že brána je nadále otevřená. Všichni čtyři představitelé – spolu s Bartolomějem jako hlavou pravoslavné, ekumenického pravoslavní, aniž bych chtěl užívat pojmy, které se možná všem pravoslavným nelíbí – otevřeli brány modlitby a prohlásili: Je třeba se modlit. Modlitba je dar“. Mír je dar. Tento dar zasluhuje naši práci, ale je to dar. Je třeba lidstvu říci, že je důležitá cesta vyjednávání a dialogu, ale že je tu také modlitba. Potom shodou okolností přišlo to, co přišlo. Ale ono setkání nenastalo shodou okolností, byl to zásadní krok lidského postoje, jakým je modlitba. Válečný dým nyní zahaluje bránu, která od toho okamžiku však zůstává otevřená. A protože věřím v Boha, věřím také, že Pán hledí na tu bránu, na všechny, kdo se modlí, na ty, kdo Jej žádají o pomoc. Tato otázka mne těší a děkuji, že jste ji položila.“

V samém závěru papež novinářům oznámil, že se cestou do Vatikánu zastaví v římské bazilice Panny Marie Větší. K mariánské ikoně *Salus Populi Romani* pak položil kytici růží, kterou mu, jak vysvětlil, těsně před odletem darovala sedmiletá korejská dívka Mary Sol.